

NE naš čas

Gornjesavinjčani slavili pomembno delovno zmago. Cudovito Logarsko dolino so še bolj približali turistom. Odprli so 10 kilometrov asfaltirane ceste od Rogovilca do Solčave. Z novo urejeno cesto pa so tudi ljudje pridobili večje možnosti za življenje. V Solčavi je bila priložnostna svečanost, z njo pa so tudi občani moziške občine začeli praznovati letošnji občinski praznik. Praznovanje pa so končali prejšnjo soboto v Rečici ob Savinji. Več o občinskem prazniku poročamo na 8. strani.

21. september 1973 • Leto IX., št. 26 (196) • Cena 1 dinar • Poština plačana v gotovini

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK Ljuban Naraks

PROTESTNI ZBORI

Podobno kot v vsej domovini je tudi v velenjski občini fašistična in imperialistična zarota v Čilu ter tragična smrt predsednika te južnoameriške države dr. Salvadora Allendeja naletele na ostre obsodbe in proteste. Na zborovanjih v delovnih kolektivih, šolah in drugih ustanovah so izražali ogorčenje nad nasilno vojaško akcijo proti predsedniku Allendeju in demokratični ureditvi Čila. Na zbo-

rovanjih so poudarjali, da ta upor in zarota proti borcu za napredek in svobodo dr. Allendeju terja od nas, prebivalcev socialistične Jugoslavije in še posebej komunistov, da združimo svoje napore za zmago socializma in napredka, ter načel enakopravnosti in demokratičnosti.

Z vseh zborovanj so poslali protestna pisma zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve.

V Celju že potekajo sklepne priprave na šesti sejem obrti in sedmo zlatarsko razstavo, ki bo od 28. septembra do 7. oktobra. Kot sta povedala na novinarski konferenci predsednik poslovnega združenja Formator Fedor Gradišnik in direktor združenja Ivan Uranjek, bo letošnji sejem tako po kakovosti kot po obsegu največji. Kar precej prijavitelcev so morali odkloniti, ker so razstavišni prostori že zdaj popolnoma zasedeni. Sejem bo podobno kot lani na starih prostorih ob Kersnikovi ulici, zlatarska razstava, ki bo obenem

največja tovrstna prireditelj v naši državi, pa v muzeju revolucije.

Na letošnjem celjskem sejmu bo sodelovalo 132 razstavljalcev, na voljo pa bodo imeli 3200 kvadratnih metrov razstavnih površin. Med razstavljalci bo največ obrtnikov iz raznih krajev Slovenije, nekaj pa bo tudi trgovskih podjetij in zasebnikov, ki bodo prodajali svoje izdelke. Glede tega naj povemo, da se je

OBRTNI SEJEM V CELJU

skupščina občine Celje že odrekla prometnemu davku za potrošno blago, avtomobile pa bodo na sejmu prodajali z 1-odstotnim popustom. Pričakujejo tudi, da bodo s popustom prodajali sami razstavljalci — trgovska podjetja.

Se posebno privlačnost bo letošnjemu sejmu v mestu ob Savinji dalo več prireditelj, od modnih revij do turističnega plenuma.

Podobno kot sejem, bo

tudi zlatarska razstava razsežnejša kot je bila lani. Razstavljalo bo 48 domačih in 52 tujih razstavljalcev iz 15 držav. Občudovalci izdelkov iz zlata si bodo lahko med drugim ogledali zlat nakit, ročne in stenske ure, pa bisere, drago kamene, opremo za zlatarsko obrt idr.

V času zlatarske razstave bo tudi več strokovnih posvetov, na katerih bodo sodelovale razne ustanove.

RUDARJI DELALI TO NEDELJO

Velenjski rudarji se zavestno dajo, da so oči vseh potrošnikov električne energije usmerjene k njim. Vedo, da lahko z nakopanjem čimveč premoga največ prispevajo k ublažitvi perečega energetskega položaja v naši republiki. Zato bodo do nadaljnega ob sobotah delale vse tri izmene, ob nedeljah pa prva. Takoj, ko so ta sklep sprejeli, so ga preteklo soboto že začeli uresni-

čevati. V nedeljo pa je bilo v jami veliko več rudarjev kot je to običajno. Poleg rudarjev, ki redno delajo na prvi tretjini, se je dela udeležilo tudi okrog 120 delavcev drugih temeljnih organizacij združenega dela. Nakopali so kar 4450 ton premoga — skoraj polovico dnevne porabe lignita v šoštanjski elektrarni. Elektrarna potrebuje na dan 10 tisoč ton premoga.

VOJAKI MAJORJA VUJIČIČA GRADIJO ŠPORTNO DVORANO

V lepo urejenem taboru celjske taborniške organizacije v Kokarjih v Gornji Savinjski dolini skupina vojakov majorja Milana Vujičiča iz Celja gradi novo športno dvorano ter hkrati pripravlja teren za vaje rezervistov.

Da jim gre delo hitreje od rok si pomagajo z mehanizacijo. Ko smo jih pred dnevi obiskali, nam je kapetan Jože Zupančič dejal, da se vojaki dobro počutijo v Kokarjih in da bodo zgradili tabornikom novo športno dvorano v velikosti

16 x 8 metrov. Poleg tega pripravljajo teren za vaje rezervistov. Dejal je še, da njihova enota tesno sodeluje s taborniki in da to pot ni prvič takšna akcija. Zanimivo je, da so jih medtem taborniki iz Celja že večkrat obiskali. Ko pridejo, posedejo ob tabornem ognju ter spečejo koruzo in se poveselejo skupaj.

Vojake pri delu pa so tudi že obiskali domačini, skratka, takšne akcije zblizu prebivalstvo in vojske.

POŽIVITI DELO

Na sejah predsedstva specializirane konference mladine v delovnih organizacijah združenega dela pri občinski konferenci ZM Velenje in mladih v krajevnih skupnostih, ki sta bili v torek in sredo, so pregledali delo posameznih mladinskih organizacij in aktivov v obdobju od zadnje konference marca letos. Ugotovili so, da bo treba poživiti delo v nekaterih aktivih oziroma organizacijah in ponekod zaradi neaktivno-

sti zamenjati vodstva. Prav tako bodo pristopili k takojšnjemu evidentiranju kandidatov za volitve v prihodnjem letu. Na sejah so tudi poudarili, da se je mladina na terenu tvorno vključila v javno razpravo o ustavnih spremembah ter izhodiščih za srednjeročni razvojni načrt velenjske občine do leta 1980. Poleg tega so na obeh sejah razpravljali še o platformi 9. kongresa ZMJ, ki bo prihodnje leto.

KMEČKI UPORI UPODOBLJENI

Ob začetku pouka so na osnovni šoli Karla Destovnika Kajuha odprli razstavo likovnih del učencev šestih in sedmih razredov. Likovne stvaritve se nanašajo na temo 400-letnice kmečkih uporov. Upodob-

ljali so v grafiki in temperi. Svoje risbe so učenci končali na koncu lanskega šolskega leta, ko so se vrnili z izleta po poteh kmečkih uporov. Razstava bo odprta do konca septembra.

K nakupu vabi nova sodobna blagovnica

100 nagradnih kuponov

POPUST PRI PRODAJI GOSPODINJSKIH STROJEV, KOLES IN MOTORJEV

STANDARD V VELENJU

Zadnje dni po svetu

UDAR V ČILU: V torek je čilska vojaška junta izvedla državni udar proti predsedniku Allendeju in zahtevala njegov odstop. Čilski voditelj, ki je bil velik borec za mir, napredek in socializem, se ni hotel vdati. Kako je izgubil življenje še vedno ni znano. Vse manj je tistih, ki verjamejo v sporočilo pučistov, da je napravil samomor. Medtem pa se po vsem svetu vrstijo demonstracije v protest proti državnemu udaru v tej južnoameriški državi. Številna protestna zborovanja so bila tudi po vsej naši državi.

PODPISAN SPORAZUM V LAOSU: Predstavniki vlade v Vientianu in laoškega gibanja Patet Lao so podpisali mirovni sporazum. Tako se je končal desetletni spor v Laosu.

ZRAČNI SPOPAD NA BLIŽNJEM VZHODU: Pred dnevi je prišlo do novega zračnega spopada med Izraelom in Sirijo. Po trditvah v sirskih vojaških krogih je skupina 64 izraelskih letal priletela v sirski zračni prostor nad obalnim območjem. Sirska letala so Izraelce takoj prestregla. Med večurno bitko je bilo sestreljenih pet izraelskih in osem sirskih letal. Sirska vlada se je zaradi izraelskega zračnega napada pritožila pri varnostnem svetu.

POMPIDOU NA KITAJSKEM: Na večdnevni uradni obisk na Ki-

tajsko je odpotoval francoski voditelj Georges Pompidou. Po tretjem krogu pogovorov s kitajskimi predstavniki je na novinarski konferenci ponovil, da bo Francija še naprej prispevala popuščanju napetosti v svetu in vodila samostojno obrambno politiko.

HEATH V REPUBLIKI IRSKI: Predsednik britanske vlade Edward Heath je pripotoval na obisk v republiko Irsko. Po 52 letih neodvisnosti republike Irske je to prvič, da je na njena tla stopil neki britanski premier.

UMRL ŠVEDSKI KRALJ: Po hudi bolezni je v soboto v 90. letu življenja umrl švedski monarh Gustav Adolf IV.

SIMA SE BO UMAKNIL: Pod izredno močnim pritiskom svoje stranke je koroški deželni glavar Hans Sima privolil, da se bo umaknil s tega položaja 12. aprila prihodnje leto. Napad na Simo sta pred letom dni začeli opozicijska ljudska in svobodna stranka, češ da je odgovoren za sprejetje zakona o dvojezičnih krajevnih napisih na Koroškem in za »popuščanje« zahtevam slovenske narodnosti. Zakon o dvojezičnih napisih pa je pravzaprav sprejel avstrijski parlament na pobudo voditelja socialistične stranke Avstrije kanclerja Kreiskega.

...in domovini

SPOMINSKA SLAVJA: V več krajih so bile v nedeljo velike slovesnosti, saj poteka 30 let od dogodkov, ki so pisali najbolj slavno zgodovino naših narodov. Na zboru notranjskih aktivistov OF in ob jubileju XIII. SNOUB je v Cerknici veliki množici govoril predsednik CK ZK Slovenije France Popit. Zborovanja sta se udeležila tudi Sergej Kraigher in Edvard Kardelj. V Kobaridu, kjer so proslavili 30-letnico kobariške republike je govoril Albert Jakopič-Kajtimir.

NGUYEN HUU THO V JUGOSLAVIJI: Na povabilu predsednika republike Josipa Broza Tita je prispel na uradni in prijateljski obisk v našo državo predsednik prezidija CK FNO Južnega Vietnoma in predsednik sveta modrih ZRV JV Nguyen Huu Tho. Med večdnevnim obiskom pri nas se bo delegacija pogovarjala z najvišjimi jugoslovanskimi državnimi in partijskimi voditelji.

OBSODBA IZRAELSKEGA NAPADA: Ob najnovjšem izraelskem

napadu na Sirijo je uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve izjavil, da vlada in narodi Jugoslavije najodločneje obsodijo ta nov piratski napad izraelskih agresorjev proti neodvisni in neuvrščeni Siriji. Po brutalnih intervencijah v Čilu je to še ena akcija mednarodne reakcije in imperializma neposredno po koncu alžirskega vrha.

O STIKIH SLOVENIJE S TUJINO: Slovenski izvršni svet je na seji pod vodstvom Andreja Marince obravnaval osnutek o ekonomskih stikih SR Slovenije s tujino. V osnutku resolucije je med drugim poudarjeno, da pomeni tesnejše gospodarsko povezovanje Slovenije s svetom enega izmed bistvenih dejavnikov za naš gospodarski razvoj.

SINDIKATI O USTAVNIH DOPOLNILIH:

Predsedstvo zveze sindikatov je razpravljalo o novih ustavnih dopolnilih. Ugotovilo je, da je tako v republiškem kot v zveznem osnutku vloga sindikata dovolj skladno in točno opredeljena z interesi delavstva, njegov temeljni interes pa je odločanje o dohodku in vseh ravneh družbene produkcije in reprodukcije.

PRETRESI V DOLINI

Predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher je v Velenju in Šoštanj kritično opozoril na nevezdržne razmere • Čeprav so v termoelektrarni povedali, da so napake na napravah odpravili, so se elektroenergetske razmere v Sloveniji še poslabšale • Na zahtevo republiškega izvršnega sveta je velenjska občinska skupščina uvedla prisilno upravo v termoelektrarni Šoštanj in imenovala Antona Boleta za predsednika prisilnega odbora • Direktorja Cirila Misleja so razrešili

Pomanjkanje električne energije v Sloveniji in zaradi tega zaskrbljujoč položaj gospodarstva, je spremenilo program obiska predsednika republiške skupščine Sergeja Kraigherja v velenjski občini. Ta je najprej napovedal, da bo na povabilo občine Velenje obiskal tovarno Gorenje, se v Zavodnjah pogovarjal s kmetovalci, zvečer pa s širšim občinskim političnim aktivom. Tako smo napisali tudi v zadnji izdaji našega tednika, ker smo vest o obisku predsednika Sergeja Kraigherja poslali v tiskarno tik pred spremembo programa in jo zaradi redukcije električne energije nismo mogli popraviti preden so začeli tiskati časnik.

Predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Kraigher se je v Velenju v četrtek, 6. septembra najprej pogovarjal s političnim aktivom in predstavniki občine, zatem si je ogledal proizvodnjo v tovarni Gorenje in se vse do 15. ure pogovarjal v rudniku lignita Velenje. Po kosilu, ki je bilo v hotelu Paka, je bil še v šoštanjski termoelektrarni, zvečer pa se je v rudarskem šolskem centru pogovarjal s širšim političnim aktivom o ustavnih spremembah. S predsednikom Kraigherjem je bil tudi pomočnik republiškega sekretarja za gospodarstvo Ivo Klemenčič, dipl. inž.

• RUDNIK IN ELEKTRARNA NE MORETA BITI LOČENA

Kritični pogovor se je začel s predstavniki velenjskega rudnika. Predsednik Kraigher je izrekel kritične pripombe in dejal, da proizvodnja premoga v Velenju ne gre v korak z razvojem šoštanjske termoelektrarne. Poudaril je, da gospodarska in prodajna politika rudnika nista usklajeni z razvojem energije v Šaleški dolini na bazi lignita. V Sloveniji imamo dolgoročni koncept razvoja, v katerem je proizvodnja premoga in energije zelo jasno postavljena. Zato je nesmiselno iskati nekoga izven, ki bi rudniku načrtoval in odredil tempo razvoja, skladno z razvojem bližnje termoelektrarne. Opozoril je, da v Sloveniji in tudi Jugoslaviji čedalje težje razumejemo, da termoelektrarni primanjkuje premoga, saj ima rudnik takorekoč pred nosom. Opustiti moramo staro miselnost in staro prakso načrtovanja proizvodnje premoga in planiranja proizvodnje električne energije, češ, da sta to dve ločeni stvari.

Predsednik Kraigher je pripomnil, da je lahko govoriti o dolgoročnih pogodbah in dobremu sodelovanju med rudnikom Velenje in TE Šoštanj. Tako so mu razlagali predstavniki rudnika. Kakšno neki pa je to sodelovanje v resnici, če je razvoj elektrane v celoti vezan na proizvodnjo premoga oziroma rudnik, elektrarna pa nima niti za dve leti naprej postavljenega koncepta, ki bi bil usklajen z rudnikom. »Na podlagi cen in preprirov, kdo bo nosil breme obratnih sredstev, kolikšne so zaloge in kalorična vrednost premoga, se postavlja osnovno vprašanje razvoja

proizvodnje energetskega centra, ki od tega živi,« je dejal predsednik Kraigher. Rudnik in elektrarna ne moreta biti konkurenta, ki se točeta, kdo bo imel večjo korist. »Vi in rudniku bi morali biti pobudniki, da bi se s termoelektrarno povežali in združili.« Kraigher je še dejal, da je velik del krivde za zdajšnje razmere v liberalizmu in za postavljanje plana v prejšnjih časih. Vendarle pa je najboljši odgovoren tisti, ki upravlja z naravnim bogastvom.

• DRAGOCENA JE VSAKA TONA NAKOPANEGA LIGNITA

Tudi pomočnik republiškega sekretarja za gospodarstvo Ivo Klemenčič, dipl. inž., je opozoril na zaskrbljujoč položaj, v katerem je slovensko gospodarstvo zaradi pomanjkanja elektrike, zlasti pa na slabo sodelovanje med rudnikom in TE Šoštanj. Že pred petimi leti je bilo znano, da bo šoštanjska elektrarna rabila 4,5 milijona ton lignita, ko bo zgrajen še zadnji agregat. Zdaj pa smo v takšnem položaju, da manjka premoga še za sedanje zmogljivosti. To kaže, da je bila dosedanja politika rudnika Velenje v nasprotju z razvojnim načrtom šoštanjske termoelektrarne. Nevzdržno je, da elektrarna v Šoštanju, ki je potencialni kupec in perspektiva za rudnik, nima na voljo dovolj premoga. V tem času pa velenjski lignit odhaja drugam, celo v sosednjo Avstrijo. Rudnik mora storiti vse, da bo elektrarna imela dovolj premoga. »Za naše gospodarstvo je sedaj, ko primanjkuje energetskih virov v Sloveniji, dragocena vsaka nakopana tona premoga namenjena elektrarnam,« je poudaril Ivo Klemenčič.

• KJE JE POROŠTVO, CE SO ISTI LJUDJE IN ISTA MISELNOST

Pogovor sta Sergej Kraigher in Ivo Klemenčič popoldne nadaljevala v šoštanjski termoelektrarni. Predsednik Kraigher je tu opozoril na glavne probleme: stalni zastoji v elektrarni Šoštanj 3, neusklajena politika z rudnikom Velenje in počasne priprave na gradnjo elektrarne Šoštanj 4.

Novi agregat moči 275 megavatov je v 15 mesecih 85-krat obstal. Poleg tega je bil agregat še dva mese-

ca v remontu. Zaradi tega manjka zdaj v Sloveniji električne energije. Če bi TE Šoštanj 3 obratovala brez pogostih zastojev, bi bilo kljub zdajšnji suši dovolj energije in slovensko gospodarstvo ne bi bilo v tako težavnem položaju.

Smo pred gradnjo TE Šoštanj 4. Ker pa zadeve zavoljo pogostih okvar na prejšnji elektrarni še niso urejene in se predolgo rešujejo ter napake neučinkovito odpravljajo, je Sergej Kraigher na razgovoru opozoril, da ni nobenega poročila, da se sedanji položaj ne bi ponovil. S tem v zvezi je rekel: »Zdaj nastopa vprašanje, kakšne zaključke moramo mi narediti za Šoštanj 4 zaradi izkušenj, ki jih imamo s Šoštanjem 3. Če so isti ljudje, ista miselnost in enaka popustljivost zaradi popravil ter garancijskih rokov, kje je potem poročilo, da se vse skupaj ne bo znova ponovilo pri TE Šoštanj 4. Zame je stanje dosti težje, kot običajno rutinsko delo.« Predstavnike šoštanjske termoelektrarne sta tudi opozorila na počasnost pri pripravah za gradnjo nove elektrarne.

Na razgovoru so elektrarniški ljudje zagotavljali, da so remonta dela na 275 megavatnem bloku normalno potekala in so napake v enem mesecu odpravili. »Sedaj naprava v redu deluje. Ostale naprave, razen kotla, pa so bile že prej v redu,« je povedal direktor Ciril Mislej, dipl. inž.

Elektroenergetske razmere pa so postajale vse resnejše. V šoštanjski elektrarni je okvara sledila okvari. Za okvaro, ki je nastala na cevi kotla 275 megavatnega agregata, je nastala še v TE 2, ki so jo morali ustaviti. Zaradi tega so v vsej Sloveniji velike redukcije električne energije. Tovarne obratujejo z zmanjšano zmogljivostjo, pekarnarje ne morejo peči kruha, ljudje so brez vode... V Velenju na primer rudarji odhajajo na delo brez potrebnega kosila.

• KOMITE ZKS IN OBČINSKA SKUPČINA STA ODGOVORNO SPREJELA ODLOČITVE

Zavoljo nevzdržnih razmer se je v torek, 11. septembra sestal v Ljubljani republiški izvršni svet in zahteval uvedbo prisilne uprave v termoelektrarni Šoštanj. Tega dne popoldne je v Velenju komite občinske konference ZKS z vso odgovornostjo razpravljalo o zahtevah slovenskega izvršnega sveta. V celoti je podprl zahtevo izvršnega sveta in zahteval, da se nemudoma združita rudnik in termoelektrarna. Predsednik velenjske skupščine Nestl Zgank je pozno zvečer sklical sejo obeh zborov. Odborniki občine Velenje so se s polno odgovornostjo zavedali, da so pogledi slovenske javnosti

obrnjeni na njihove odločitve. Te pa morajo biti takojšnje in učinkovite. Zato odborniki niso mogli mimo zahtev izvršnega sveta in tudi niso ugotavljali krivdo ter iskali podrobnih vzrokov za nazaj. Menili so, da bi prizadevnemu kolektivu napravili veliko škodo, če bi drugače ukrepali. Dobro se zavedajo, da so remonte skupine in posamezni ključavnice prišlo veliko truda pri odpravljanju napak. Nekateri so delali tudi več izmen skupaj.

Odborniki, ki so zaradi redukcije toka sedeli v banketni sobi hotela Paka ob prižganih svečah, pa so vendarle opozorili na nekatere stvari. Tako smo med drugim slišali, da Šaleška dolina ne more prevzeti nobene odgovornosti za sedanje razmere, ko v Sloveniji manjka energetskih virov. Sedaj ko v naši dolini rešujemo nastali položaj, je tudi ugoden čas, da poiščemo vzroke, ki so privedli do zdajšnjega stanja. Razgaliti je potrebno globoke korenine odnosov v samem elektrogospodarstvu. Obenem pa je to tudi zadnje opozorilo vsem dejavnikom, ki so odgovorni za energetsko bilanco v republiki in zvezi. Odbornik Hubert Mravljak je podrobno govoril o razmerah v elektrogospodarstvu in povedal, zakaj ni prišlo že pred leti do tesnejšega stika med rudnikom in elektrarno. Takole je povedal: »Če bi takrat, ko smo se pogovarjali o združitvi obeh kolektivov sedeli za mizo sami rudarji, potem bi že zdavnaj bili združeni. Sedeli pa so zraven tudi tisti, ki vse skozi vodijo dokaj čudno politiko v elektrogospodarstvu.«

Odborniki velenjske skupščine so z veliko večino izglasovali takojšnjo uvedbo prisilne uprave v termoelektrarni Šoštanj in razrešili direktorja Cirila Misleja. Za predsednika prisilnega odbora so imenovali Antona Boleta, predsednika gospodarskega zbora republiške skupščine. Ta je svoje poše v termoelektrarni že prevzel.

Razmere v energetiki doslej še nikoli niso bile tako zgoče. Zato se je reševanje odmikalo ter neučinkovito in neenotno reševalo. Čeprav smo v Šaleški dolini v teh dneh le začeli pospešeno stvari reševati, to še vedno ni dovolj, če se reševanje energetike ne bo rešilo tudi v republiki in zvezi, zlasti pa v samem elektrogospodarstvu. Zdaj je naša primarna naloga integracija energetskega sistema v dolini. Kolektiva rudnika in termoelektrarne sta se te naloge že lotila. Prepričani smo, da bodo v današnjem trenutku vendarle prevladale težnje po združitvi in protisile ne bodo več prisotne.

Lj. Naraks

Ljudje v krajevni skupnosti

REČICA

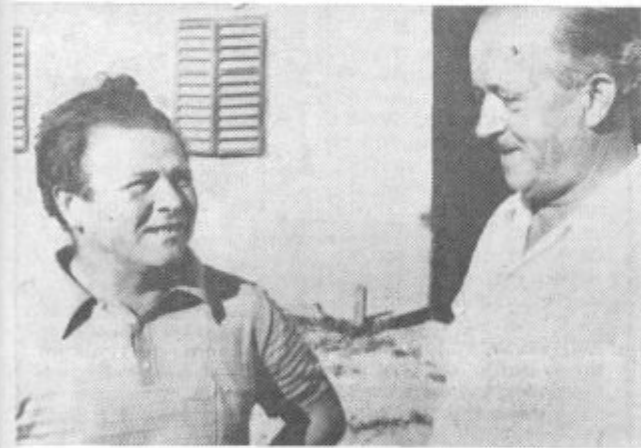
V Rečici ob Savinji je bila prvič osrednja prireditev ob prazniku mozirske občine. Krajanje so se na ta praznik dalj časa skrbno in marljivo pripravljali. Veliko dela in naporov so vložili, da je imel kraj, ki je bil tudi sam nekoč občinsko središče, na dan praznika čim bolj svečan videz.

Ko smo se pred dnevi napolnili v to gornjesavinjsko vasico, ki se na eni strani zliiva s slikovito dolino, za njo pa se dviga Medvedjak, je bila naša edina želja spoznati ljudi ter zvedeti čimveč o problemih in skrbih, ki jih pestijo. Zeleli smo občutiti vsakodnevni utrip te krajevne skupnosti.

Četudi ne bi vedeli, da so se ljudje pripravljali na praznik, bi to ob prihodu sami ugotovili. Ponekod urejajo ceste, največ pa je tistih, ki želijo polepšati izgled svoje hiše. Oči vseh, tako otrok in starejših, pa so uprte v novo šolo, ki so jo odprli na dan praznika.

Na trgu v občinski zgradbi, ljudje še danes radi tako imenujejo sedež krajevne skupnosti, ki jo sestav-

cije ter modernizirali cestne odseke proti novi šoli, pokopališču in kopališču. Moram reči, da so nam pri urejanju teh zadev zelo pomagali tudi prebivalci sami, saj so z veliko pripravljenostjo prisluhnili težavam krajevne skupnosti in ji seveda tudi pomagali. Je še posebej poudaril predsednik krajevne skupnosti Ivan Jeraj. Samo za komunalna dela so morali v zadnjem času odšteti milijon petsto tisoč dinarjev, za izgraditev vodovodnega omrežja na celotnem območju pa še 600 tisoč dinarjev. V teh zneskih pa ni upoštevan še samoprisevek za izgradnjo šole. Ta denar so prispevali v glavnem prebivalci sami, nekaj pa še posamezna podjetja in skupščina občine Mozirje.

Franca Nadležnik in Ivan Jeraj

lja 12 okoliških vasi, smo najprej poiskali predsednika krajevne skupnosti Ivana Jeraja in predsednika krajevnega odbora SZDL Franca Nadležnika. V pogovoru z njima smo zvedeli, da so se po vojni ljudje ukvarjali v glavnem s kmetijstvom, danes pa je več kot sedemdeset odstotkov delavskega prebivalstva. »Krajevna skupnost se je v zadnjem času ukvarjala zlasti s krajevnimi problemi. Doslej smo že modernizirali približno 8 kilometrov krajevnih cest, zgradili most prek Savinje v Sp. Rečici, poleg tega pa še več manjših mostov. V Rečici so uredili tudi del kanaliza-

»Prebivalci imajo razumevanje za razvoj kraja. Vedo, da je v slogi moč, zato tudi uspehi ne zaostajajo,« je nadaljeval Ivan Jeraj. »Sicer pa pri nas ne držijo križem rok tudi druge organizacije. Tako na primer vodovodna zadruga skrbi za preskrbo z zdravim pitno vodo in razširitev vodovodnega omrežja. Vodovoda nima še približno pet odstotkov gospodinjstev — prebivalci zaselkov Sentjanž in Brdo. Obrat kmetijske zadruge se ukvarja zlasti z gojitvijo hmelja, vzrejo kokoši nesnic ter s pospeševanjem živinoreje v kooperaciji, kjer so dosegli že vidne uspehe.

Poleg družbenopolitičnih organizacij uspešno delujejo v krajevni skupnosti tudi posamezna društva, med njimi: prosvetno društvo, športno društvo Mladost, hortikulturno društvo in društvo upokojencev. Imajo pa tudi godbo na pihala, lovsko družino ter kar tri gasilska društva. V krajevni skupnosti deluje tudi odbor za civilno zaščito in splošni ljudski odpor ter komisija za zdravstvo in socialno varstvo.

Se preden smo se pogovarjali s predsedniki nekaterih društev, smo odšli v prosvetni dom, kjer začasno gostuje podružnična šola. Pri pouku smo zmotili upravitelja Zdravko Novaka, ki že trinajst let poučuje v kraju. Povedal nam je, da so pogoji tako za učitelje kot za učence zdaj zelo težki. Prostorji so temni, poleg tega učitelji nimajo primerne pisarne, težava pa je tudi v tem, ker so v prosvetnem domu le trije razredi, eden pa je v zadržnem skladišču. »No teh težav je konec, saj so že v soboto otvorili novo šolo, ki bo imela štiri razrede, ogrevane s centralno kurjavo, urejeno kuhinjo, poseben prostor za razne prireditve. Svoj prostor pa so dobili tudi predšolski otroci. S tem bo za marsikatero mater rešen problem varstva. Ob novi šoli pa so uredili tudi manjše asfaltirano igrišče. Večino denarja za šolo je zagotovila občina iz svojega proračuna. Kako močno so se krajanje zavedali pomembnosti nove šole za otroke, pa kaže že samo to, da so lani v kraju zbrali 160 tisoč dinarjev. Od tega so polovico dali za šolo, preostali denar pa za športno igrišče in kombi, s katerim bodo prevažali bolj oddaljene otroke. Podružnično šolo v Rečici obiskuje letos okrog 120 otrok. V šolo se vozijo z avtobusom, težave so le s tistimi, ki imajo do avtobusa tudi do dve uri hoje. Prav te nameravajo voziti s kombijem.

Po nekaj letih zatišja je v Rečici znova zaživel športno društvo Mladost. Naslova niso slučajno izbrali. Tako se imenuje, ker želijo, da je v društvu čim več mladih, ki zdaj pogosto

nimajo kam. »Društvo smo ustanovili lani, po nekajletnem zatišju prejšnjega športnega društva,« je dejal predsednik Silvo Zdošek. S svojo izkušnostjo nam precej pomagajo tudi starejši člani. Tisti, ki so

postalo tradicionalno. V društvu uspešno delujeta tudi šahovska sekcija, strelci, zdaj ko bodo dobili še novo športno asfaltirano igrišče pa se nam odpirajo še možnosti za ponovno oživitvev rokometu, razvoj

kanalizacijo v kraju, asfaltirali še 8 km cest, uredili javno razsvetljavo ter napolnili vodovod v gospodinjstva, ki ga še nimajo. »Vseh teh del ne bomo mogli sami rešiti v doglednem času brez ustrezne družbene pomoči. Ljudje tod nočejo zaostajati. Hočejo v korak z drugimi. Prepričan sem, da bodo podjetja v prihodnje še bolj pomagala pri urejevanju kraja, kjer živijo njihovi delavci. To je porok, da bomo svoj cilj dosegli in si

Ti učenci so se fotografirali še v prosvetnem domu, morda za slovo... V novih razredih ne bodo tako stisnjeni.

Zdravko Novak

bili pred leti glavni nosilci športne dejavnosti.

Najprej so začeli z nogometom, ker so zanj imeli pač pogoje — igrišče. Na njihovo pobudo so lani organizirali medobčinsko tekmovanje v nogometu, ki bo

košarke in malega nogometu. Seveda pa volja in zagnanost nekaterih posameznikov nista dovolj. »Lahko rečem, da se društvo v glavnem samo financira. Denar za drese, žoge, mreže gre iz naših žepov, nekaj opreme pa so nam dali tudi nogometaši Ljubnega. Letos smo sicer dobili dotacijo od športne zveze za telesno kulturo Mozirje, vendar smo ves denar pustili za izgraditev ploščadi. S tem, ko bomo dobili novo športno igrišče pa naše želje še niso potešene. Smo tudi brez prostorov, kjer bi lahko imeli svojo društveno pisarno, se sestajali pa morda v njej tudi shranjevali drese in drugo opremo. Zdaj imajo sestanke navadno kar v vaški gostilni.«

Izbrali so si že tudi prostor, ki pa bi ga delili skupaj z mladinsko organizacijo. Tudi ti nimajo primerne prostora za shajanje. Upajo, da se bo zdaj, ko so se šolarji preselili v novo šolo, v prosvetnem domu tudi za njih našel kakšen kotiček.

Kot smo že omenili, je zelo delovno v kraju tudi prosvetno društvo, ki ga uspešno vodi Ivan Staršek. V letošnjem poletju so pripravili dve igri, ki sta med prebivalci vzbudili veliko zanimanja.

»Ljudje zelo radi hodijo gledat stare ljudske igre,« je pristavil Ivan Staršek, ki ima tudi vlogo režiserja. »Ceprav dvorana sprejme 400 gledalcev, jih je pri zadnji predstavi nekaj ostalo pred vrati. Zelo radi bi imeli še eno predstavo. Vendar ne vem, če bo šlo, ker ni igralcev. Začela se je šola in mladi so odšli od doma.«

Takšno je življenje v Krajevni skupnosti Rečica ob Savinji, kjer živi več kot dva tisoč ljudi. Vendar njihovih problemov, želja tudi po občinskem prazniku ne bo zmanjkalo. Še precej morajo narediti. Uredili bi radi dokončno potrebno

ustvarili lepši jutrišnji dan,« je ob koncu še dejal predsednik krajevne skupnosti Ivan Jeraj.

Silvo Zdošek

Dopisujte
in
sodelujte

Prepričan je bil, da bi njegova mati, če bi jo spoznala, dobila čisto drugačno sliko o njej.

Gospa Tamps ga ni hotela prekinjati z vprašanji, ker je hotela slišati vse do konca. Kmalu je nadaljeval s pripovedjo. Nadaljeval je s pripovedovanjem tam, kjer se je ustavil, tam, ko se je vrnil iz vojske domov.

Prva briga mu je bila, ko je slekel uniformo, da je šel v mesto in poiskal Avo. Bil je nemalo presenečen in razočaran, ko je zvedel, da se je v tem času poročila. Njena mati mu je povedala, da se je Ava poročila. Tega ni mogel verjeti, tako, da tudi ni naprej spraševal. Vzel je le številko njenega telefona. Se istega dne jo je poklical. Čestitala mu je za odlikovanja, ki jih je dobil v vojni, in se iskreno veselila, da se je vrnil živ in zdrav iz vojne meteža.

Dobro je bilo, da sta govorila po telefonu, da ni mogla videti njegovega obraza in slišala škripanja zob. Zdelo se mu je, da se še nikoli dotle ni počutil tako samotno in revno v življenju kot takrat.

Povabila ga je, naj jo obiše in, da ga bo spoznala z možem. Ah, ne, tega pa ne, je pomislil. Ne bi se mogel vzdržati. Mislil je, da bi jo obiskal enkrat, ko bi bila sama doma. Ne, to pa ni šlo. Vedel je, da Ava ni take vrste ženska, ki bi brez moža sprejemala moške obiske.

Nekako je končal ta razgovor in ji obljubil, da jo bo ponovno poklical. Tako mati, kot vsi ostali, ki so ga poznali, so tiste dni videli, da se je neverjetno spremenil. Tiste dni je hodil po mestu kot mesečnik. Zato je tudi takoj kupil letalo, meneč, da bo lah-

ko ušel vsemu. Toda to še ni bilo tisto najhujše. Nekega dne je nenadoma srečal v mestu Avo. Bila je noseča. To ga je še bolj prizadelo. Ponovno je skušal zbežati in začel je obiskovati nočne lokale. Toda nikakor ni mogel pozabiti ženske, katere podobno je imel leta pred očmi. Kmalu je zatem zvedel, da je rodila hčerki-co.

Kasneje jo je ponovno srečal, ko je peljala otroka na sprehod. Zvedel je, da je mož v zaporu. Na njej je videl, da ni srečna. Tedaj ji je začel govoriti o svoji ljubezni. Ničesar ni skrival. Povedal ji je, da si ne more zamisliti, da bi se lahko kdaj poročil s kako drugo, ampak le z njo.

— Toda Tom, jaz sem poročena!... je vzkliknila tedaj. Imam otroka! Tega se je dobro spomi-

njal. To je bil ponoven vboj v njegovo ranjeno srce. Opazil je tudi, da je imela solzne oči, ko ji je govoril o svoji ljubezni in hrepenenju. Po razgovoru mu je priznala, da ga je ljubila in da ga še ljubi. Priznala mu je, da misli velikokrat nanj. Vedno jo in jo še moti nekaj...

Čakala ga je, da bi se vrnil iz vojske.

Ona je bila revna uslužbenka, katere starši so bili že stari in revni. On, Tom Tamps je pa sin zelo bogatih industrialcev. Mati in oče sta ji vedno govorila, da tu ne bo prišlo nikoli do zakona in da ji to ne bi nikoli dovolili. Prepričevala jih je in se borila, toda sama je bila nekako prepričana, da imata mati in oče prav. Tako se ji je vsaj zdelo.

Res je, da se ji je Tom nekajkrat javil z Atlantilka, toda njegova napaka je bila v tem, da ji

OBRAČUN

nikoli ni govoril in pisal o poroki. Tu je zgrešil. Toda tudi to ni bila glavna napaka. Ko je mislil nanjo, ni mislil o ljubezni zaradi poroke. Mislil je čisto ljubezen brez ozira na vse družbene norme in zakonitosti. Zato je tudi mislil, da ga bo Ava ljubila ne glede na te norme.

Kar se tiče nje same, se v tem ni niti zmotil. Toda Ava ni bila sama. Starše je imela rada. V času vojne se je pa nenadoma vse podražilo in življenje je bilo težje iz dneva v dan. Delala je dopoldne in popoldne, ne zaradi sebe, temveč zato ker je morala preživljati tudi svoje starše. Pa čeprav je še tako delala, so padali iz dneva v dan v vse večjo revščino.

Najprej je težko zbolel oče, nato pa še mati. Znašli so se v slepi ulici brez kakršnega koli izhoda. Razni ljudje, razni ženitveni kandidati so

jo prosili za roko. Vse je odbila. Jeff jo je pa dobesedno nadlegoval vsak dan. Nenehno ji je ponujal pomoč. Nekajkrat je prinesel posebna zdravila za očeta in mater.

Ni imela niti časa niti možnosti, da bi zvedela kaj več o njem. Pravzaprav niti ni vedela, kaj dela. Menda je bil zastopnik nekaterih velikih tovarn. Vedela je, da je imel veliko denarja in da ga je brez premislekov zapravljajal.

V tistih težkih časih ji je največ pomagal. Zlasti takrat, ko ji je umrl oče. In kako naj bi ona zmogla vse dajatve in izdatke?! Mati je pa še vedno ležala težko bolna.

Jeff je bil izreden kavalir. Nič več ni mogla odklanjati njegovih ženitvenih ponudb. Poročila se je, ne zato, ker ga je ljubila, temveč iz čiste zahvale, ker ji je tako izdatno pomagal v

dneh največjega trpljenja. Ni pomislila na to, da takšni zakoni večinoma niso srečni. Proti njej je bil zelo pozoren. Kmalu je pa opazila nekatere malenkosti, ki ji niso ugajale, in začela sumiti. Jeffa so zaprli, ker so ga sumili, da je bil vpleten v nekakšno nepošteno zadevo. Kmalu so ga izpustili. Govoril je, da so se zmotili in da nimajo nobenih dokazov ter da so se mu na policiji najljubneje opravičili, ker so ga pomotoma zaprli.

Zaradi tega je Jeff ostal brez zaposlitve. Nič več ni zaslužil. Kot je govoril, je živel od nekaterih dolgov, ki so mu jih sedaj vračali ljudje iz mesta, ki jih sploh ni poznala in je prvič slišala zanje. Ni imela časa, da bi ugotavljala, ali je res ali ne. Bilo ji je težko. In tudi sedaj ji je težko. Jeff je ponovno v zaporu.

Ponudil ji je, da ji ponudi toliko denarja, kolikor ga potrebuje, ne glede na to, ali mu ga bo lahko vrnila. Prosil in rotil jo je, naj sprejme neizpolnjen ček, na katerega bi lahko sama napisala znesek in dvignila denar. Prepričeval jo je, da to ne predstavlja zanj nič, da je malenkost. Govoril ji je, da je ta denar prištedil v času vojne, ko ni zapravil niti dolarja in da ne ve kaj naj bi počel z njim. Prepričeval jo je, da to ni podedoval po očetu, ampak da je to njegov denar, ki ga je zaslužil.

Ava pa ga ni hotela niti slišati. Videla je, da je zelo skromno oblečen.

DALJE PRIHODNJIČ

• Koliko let že vodite godbo iz Rečice?

Zdaj mineva sedmo leto, odkar smo v Rečici ob Savinji ustanovili godbo. Od tedaj dalje sem tudi vodja te godbe. Moram povedati, da je naša godba edina v moziški občini. Saj se uradno imenuje godba na pihala občine Mozirje iz Rečice ob Savinji.

• Ker ste edini godbeniki v občini, prav gotovo nimate težav?

Težave so. Toda ne tolikšne, da godba ne bi mogla redno nastopati. Ker smo pač občinska godba, za nas gmotno skrbi občinska zveza kulturnoprosvetnih organizacij. Veliko skrbi za našo godbo moziški župan Jože Deberšek, izredno prizadevna in skrbna pa sta tudi Rudi Kuhar in Maks Vester.

• Kaj pa godbeniki?

Zelo so prizadevni in sem z njimi zadovoljen. Smo prijatelji in se dobro razumemo. Menim, da kar dobro igramo. Moja želja je,

da bi godba dobila pravega kapelnika in da bi se vanjo vključilo čim več mladih godbenikov.

• Zvedeli smo, da ste bili dalj časa v partizanih osebni kurir Tonetu Boletu, ki je sedaj predsednik republiškega zbora skupščine SRS. Kakšni spomini vas vežejo na njega?

Bil sem partizan in med drugimi nalogami sem opravljajal kurirske posle za tovariša Boleta. Še sedaj se dobro poznava in kadar se srečava, si tovariško stisneva roko ter marsikaj pokramljava. Veliko je spominov, lepih in hudih. Najbolj se spominjam, da me je tovariš Bole vedno pohvalil, kadar sem mu skuhal žgance. Ko so bili skuhanji, je dejal: »Radko — to je moje partizansko ime — ne vrzi v stran vode. Nadržal bom kruha in oba bova imela dvojni 'fruštik'.« Sicer pa je bil strog, tako kot je danes. Največja njegova vrlina pa je, da se vedno zavzame za človeka.

Dvignjeni palci ob cesti

Z roko narahlo pomahaš v zapeljivo, s palcem pokažeš v željen smer in avtomobil se ustavi. Izrečeš še nekaj besed: me vzamete... in že se pelješ. Tako bi izgledal idealen avtoštop. Vendar vedno ni tako. Nasprotno, zelo redko se zgodi, da se že po nekajminutnem mahanju odpelješ. Nekateri vztrajneje čakajo tudi po več ur, mnogi pa se po enkratnem dolgem čakanju in mahanju zavedno odrečejo štopanju. Drugi pa vztrajajo, ker jim je v veselje, da bi se udobnejše peljali, prihranili kakšen dinar... Pomešali smo se med štoparje in jih vprašali, zakaj mahajo.

MARKO COKAN: Stanujem v Celju, v Velenje pa hodim v šolo. Štoparje pa hodim v šolo. Štoparje pa hodim v šolo.

panje mi ni nikakršen konjiček. Če voznik ustavi, prihranim kakšen dinar, poleg tega pa se še udobneje peljem kot na avtobusu, ki so skoraj vedno polno nabiti. Letos štopam bolj malo, ker imam mesečno karto. Lani, ko sem bil v internatu, sem pa kar redno, ob koncu vsakega tedna, ko sem šel domov. Iz Velenja proti Celju vozniki ne ustavljajo radi. Prej dobiš, če štopaš iz Petrovč v Velenje. Sploh pa se mi zdi, da vozniki s celjsko registracijo niso preveliki ljubitelji štoparjev. Zgodilo se mi je že, da sem čakal šest ur, preden se me je usmilil neki voznik.

MILAN CERAR: Popoldne imam prosto pa sem sklenil, da grem v Celje po knjige, ki jih potrebujem za šolo. Z avtobusom ne grem, ker je zdaj grozno vroče, prihrani si bom pa tudi denar za vožnjo. Štopam kar pogosto. Navadno ob petkih, ko grem iz Velenja, kjer sem v šoli, domov v Ljubno. Doslej sem imel še vedno srečo, da se je mojega vztrajnega mahanja usmilil kakšen voznik. So pa tudi takšni vozniki, ki nikoli ne ustavijo. Verjetno se bojijo, da bi v primeru nesreče odgovarjali za morebitne poškodbe štoparja. Zdi se mi, da vozniki dekletom veliko

raje ustavljajo. A zakaj? Ne vem. Ne morem reči, zakaj.

MIRAN VERDEV: Doslej nisem še nikoli štopal. Samo enkrat sem

poskusil pa mi ni nihče ustavil. Zato sem takrat dejal, raje na avtobus kot pa na štop. Nocoj sem spet poskusil. Imel sem srečo, da sem nalez na vas. Če ne bi delali ankete, verjetno ne bi nihče ustavil in spet bi izgubil voljo do ustavljanja. Zdej bom pa še štopal. Pa ne zaradi denarja. Če bo sila. Tudi vas nisem ustavil zato, ker ne bi imel denarja. Le avtobusa ne bo še kakšno uro. Pa sem si mislil, mogoče le dobim štop tudi jaz mislim, da imajo dekleta več sreče. Mislim, da nekateri moški fantom sploh nočejo ustavljati. Zakaj?... Tega ne bi mogel reči.

BRANKO BEVK: Zelo pogosto štopam. Največ ob koncu tedna, ko grem domov v Idrijo. Za ustavljanje se odločim v glavnem zato, ker nimam iz Velenja domov najboljših zvez, prihranim pa si tudi potne stroške. Doslej sem imel še vedno srečo, da me je kdo pobral. Res pa je, da sem nekajkrat že kar precej dolgo stal ob cesti. Med letošnjimi počitnicami sem štopanje preizkusil tudi po Nemčiji. Veliko prej sem dobil, kot pri nas. Ne vem, morda je štopanje v drugih državah bolj razvito. Mislim pa, da pri nas v glavnem ustavljajo tisti, ki so tudi sami bili pred leti štoparji, ker pač naj-

bolje poznajo finančne težave učencev, dijakov itd.

profil

JANKO BIDER

V Rečici ob Savinji so Gornjesavinjčani na osrednji prireditvi zaključili praznovanje občinskega praznika. Pred novo šolo, ki je rezultat trezne odločitve ljudi, je bil kulturni spored, kjer je sodelovala tudi domača godba na pihala. Godbenike vodi Janko Bider.

• Povedali so nam, tovariš Bider, da ste navdušen glasbenik. Koliko časa se že ukvarjate z igranjem?

Bilo je leta 1936, ko sem v Veržaju pri Ljutomeru začel igrati trobento. Od takrat naprej pa je glasba moja nepogrešljiva spremljevalka.

• Ste poklicni glasbenik?

Ne, sem samouk. Med tem časom, kar se ukvarjam z glasbo, sem sicer obiskoval nekaj tečajev, tako da sem tudi strokovno podkovan. Največ izkušenj pa sem dobil v življenju, z nenehnim igranjem in zadnja leta tudi pri vodenju godbe na pihala.

ZAUPANJE IN SODELOVANJE

Zgodaj zjutraj, ko je še megla obkrožala poti, smo se odpravili na pot proti sanatoriju Ravne pri Soštanju. Tu so bolniki, ki najdejo poleg zdravstvene oskrbe tudi miren kotiček, kjer jih ne moti hrup vsakdanjega življenja.

Pot nas je vodila skozi Soštanj po lepi, lahko bi rekli skoraj poljski cesti, vendar asfaltirani. Po njej smo tudi prispeli v Ravne. Vendar pa nismo odšli v center te vasi, saj nam je bil cilj našega obiska dosti bližje. Že kar na začetku vasi smo opazili na hribu skrito med drevjem stavbo, od katere se je videla zaradi krošenj dreves samo streha. To tudi ni čudno, saj jo obdaja lepo urejen park, v njem pa se bohotijo različna drevesa. Po lepi, s peskom posuti stezi in nazadnje po stopnicah, smo prispeli do sanatorija in tam našli upravnika **Ivana Gusiča** in glavno sestro **Tatjano Dimitrovič**, ki sta bila pripravljena odgovarjati na vprašanja.

Najprej je upravnik Ivan Gusič povedal nekaj tudi o sebi. Preden je sprejel službo upravnik sanatorija, je bil šef za zdravstvo in socialno politiko v Soštanju. Tako je vsa leta svoje službe posvetil temu področju, in služba v sanatoriju za njega ni bila nova. To službo je nastopil takoj ob ustanovitvi sanatorija. Le-ta pa obstaja že od leta 1963 in je takrat začel tudi sprejemati prve bolnike. Seveda je zgradba stala že prej, vendar nihče ni vedel za kaj jo naj uporabi. Tako je služila v razne namene. Zaradi tega pa so v njej prebivali tudi različni ljudje in ko jo je prevzela bolnica Celje, je bila v nezavidljivem stanju. Tako so za adaptacijo takrat porabili okoli 600.000 dinarjev. Sedaj pa je zgradba urejena in udobna, da se bolniki lahko počutijo kot doma.

V sanatoriju imajo 28 standardnih in pet pomožnih postelj, če je več pacientov. Tako je skupna posteljna kapaciteta 33 postelj. Dnevna oskrba pacienta znaša le 117 dinarjev. To je glede na vso oskrbo in nego, ki jo je bolnik deležen, malo. Saj so v ceno vračunane poleg hrane tudi razne druge storitve. Seveda pa tega ne plačujejo bolniki niti njihovi

svojci, temveč zavod za zdravstvo.

Sanatorij Ravne si je znal tudi sam prav lepo pomagati. Imajo namreč precej velik vrt, na katerem pridelajo vso zelenjavo in začimbe, ki jih potrebujejo v kuhinji. Poskrbijo tudi za ozimnico in pripravijo razne šokove in kompote. Urejene imajo tople grede, tako da jim zelenjave pozimi ne zmanjka. Lep pogled nudi cvetličnjak, ki ga pozimi ogrevajo, tako da tudi v zimskem času obkrožajo bolnike cvetice.

V sanatoriju nimajo rednega zdravnika, pač pa hodi k njim dvakrat tedensko zdravnik iz Vojnika. Prav gotovo bi bilo dobro, da bi bil v Ravnah stalno zaposlen zdravnik, saj bi mu tako ostalo več časa za proučevanje bolnika in njegovega zdravja. V sanatoriju je vsega skupaj zaposlenih sedemnajst ljudi. Od tega štiri medicinske sestre. Ko smo glavno sestro Tatjano Dimitrovič, ki je tu že od leta 1965, vprašali kako zdravijo bolnike, kakšne vrste bolnikov imajo in kako navežejo stike z njimi, je na vprašanje prav rada odgovorila. Verjetno tudi pacienti njena prijaznost prav tako takoj pridobi, kakor je nas.

Zvedeli smo, da imajo v Ravnah tri vrste bolnikov. Tu so nevrotični. Ti ljudje so v dobi, ko se njihovo življenje začne spreminjati. To se pravi, so v dobi štiridesetih do petdesetih let, ko čutijo, da se je njihova ustvarjalna moč v glavnem že potrošila in si hočejo dopovedati, da družbi niso več potrebni. Zapadejo v težko psihično stanje, sploh še, če doma nimajo koga, ki bi jih od tega mišljenja odtegnil in tako pomagal, da ne nastopi nevroza.

Vendar pa so tu tudi bolniki, katerih bolezen ne nastopi v določenih obdobjih, ampak v vseh starostih. To so psihotiki in njihova bolezen je tudi dosti težja kot pri nevrotikih.

Je pa še ena vrsta bolnikov, katerih bolezen je danes problem celotne druž-

be — alkoholiki. Vemo, da imamo v Sloveniji registriranih okoli 20.000 alkoholikov, nihče pa ne ve pravega števila, saj je veliko takih, za katere ne vemo. V Ravne prihajajo na zdravljenje iz Vojnika predvsem taki alkoholiki, ki so na najboljši poti k okrevanju. Ta počitek v Ravnah jim je nekakšna nagrada pred odhodom domov, ker so pokazali toliko trdne volje in samodiscipline.

Dimitrovičeva je pred to službo delal na nevrološkem oddelku v Ljubljani, tako

Ivan Gusič, upravnik sanatorija Ravne

da ima že tudi ona precej prakse z vsemi temi bolniki. V Ravnah vpliva na zdravje bolnikov tudi okolje in odnosi med njimi ter službenim osebjem. Okolje v katerem živijo, spominja bolj na družinsko kot pa na bolniško. Odnosi med njimi in osebjem so, lahko bi rekli, prijateljski in podcenjevanja ali kakršnekoli druge oblike nerazumevanja, ki bi bolnika lahko zaradi njegove bolezn prizadela in ga mogoče pahnila na začetek zdravljenja ni.

Bolniki imajo na razpolago knjižnico, zvečer pa lahko gledajo tudi televizijski program. Imajo tudi bife, v katerem si lahko nabavijo cigarete, sokove in razne druge malenkosti. Vse, razen alkohola seveda. Kajti le-ta ne bi škodil samo tistim, ki se zdravijo zaradi alkoholizma, temveč tudi vsem drugim, ker alkohol vpliva na živčevje.

Po vsem sanatoriju visijo na stenah tudi izredno lepe

slike. Dimitrovičeva je povedala, da ni niti ena od teh kupljena, ampak so vse delo njihovih pacientov. Največ slik predstavlja ravno sanatorij.

V Ravnah zdravijo paciente tudi z delovno terapijo. Z ženskami dela Tatjana Dimitrovič, z moškimi pa upravnik Ivan Gusič. Delovne terapije so oproščeni samo zelo stari bolniki, taki, ki presegajo sedemdeseto leto starosti in pa somatski bolniki. Terapija za ženske obsega predvsem ročna dela, delo v kuhinji in na vrtu, medtem ko se moški ukvarjajo z vzdrževalnimi deli. V zimskem času, ko morajo pacienti prav tako zaposliti, vendar jim morajo najti delo v hiši, pa jih zaposlijo na drug način. Pletejo razne košarice, izdelujejo pasje utice in ptičje hišice in še druge stvari. Material nabavi bolnica v Vojniku, kateri sanatorij vse te narejene stvari tudi pošlje. Bolnica ima namreč svoje kupce, ki to kupijo. Tako pacienti v Ravnah ustvarijo na leto okoli 10.000 dinarjev. S temi sredstvi in pa tistimi, ki so jih ustvarili bolniki v Vojniku, v Vojniku so adaptirali staro zgradbo, uredili delavnice in nabavili nove stroje. Tako tudi bolniki pomagajo izgrajevati svojo bolnico.

V Ravnah držijo paciente največ dva meseca. Seveda so tudi izjeme, vendar pa so to taki bolniki, ki se le redkokdaj vrnejo v domače okolje, ker ta škoduje njihovemu psihičnemu stanju in v njem ne znajo živeti. To so bolniki, ki večino svojega življenja prebijejo po sanatorijih in bolnicah. Kajti pri nas ni zavoda, ki bi bil samo za te bolnike in tako se morajo seliti iz enega v drug kraj. To družbo ogromno stane in verjetno bi bilo ceneje, za takšne bolnike in njihovo stanje pa boljše, če bi imeli svoj dom. Tam bi bili vedno v enem okolju, tako pa se morajo znova in znova prilagajati novemu.

Včasih se v sanatoriju zgodi, da kakšen bolnik pobegne. Ta največkrat odide domov. Vendar se bo vrnil nazaj že po nekaj dneh, ker se mu bo stanje poslabšalo, ali pa mu bo domače oko-

lje pomagalo, da bo popolnoma ozdravel.

Tako je naš pogovor potekal predvsem o bolnikih, njihovemu počutju v sanatoriju v Ravnah in o njihovem delu. Lahko rečemo, da imajo tu res vse, kar bolnik potrebuje in kar jim lahko nudijo. Da pa so v tem okolju srečni in zadovoljni smo videli tudi pri bolnikih samih, ki z zadovoljstvom opravljajo svoje delo, njihov odnos do sotovarišev in službenega osebja pa je sproščen. Tudi sami se zavedajo, da, ko bodo zapustili sanatorij in se vrnil domov, se bodo mo-

rali spoprijeti s težavami, ki jih tu ne srečujejo.

Ivan Gusič pa je v našem pogovoru tudi poudaril, da so tako lepi in urejeni odnosi posledica razumevanja med centralno bolnico in TOZD Ravne, saj vlada med njima popolno zaupanje in sodelovanje.

Na koncu smo se poslovili od sanatorija v Ravnah in njegovih prebivalcev. Bili smo zadovoljni s tem kar smo videli in v nas se je porodila želja, da bi bilo pri nas še več takih ustanov, ki bi za te bolnike skrbele s takim razumevanjem in požrtvovalnostjo.

MLADINSKI AKTIVISTI V POLITIČNI ŠOLI

Republiška konferenca ZMS je za mladinske aktiviste pripravila tedensko intenzivno politično šolo. V šoli so bili iz velenjske občine Ciril Grebenšek, Vlado Videmšek, Jože Hudales in Andrej Silc kot predstavniki občinske konference ter Jože Mastnak iz rudnika, Srečko Kranjc iz Gorenja in Ivan Jeraj iz komunalno obrtnega centra.

Naš sodelavec **Pepi Miklavc**, ki je bil tudi slušatelj te politične šole, je sporočil, da se je šole udeležilo 430 mladinskih aktivistov iz Slovenije in zamejstva. Slušatelji so bili razdeljeni v 8 skupin, tako da so se lahko obenem izobraževali različni profili mladinskih aktivistov. V šoli pa so bile organizirane tudi javne tribune, na katerih so sodelovali Sergej Kraigher, Stane Dolanc in dr. Anton Vratuša. Sodeloval je tudi predsednik ZM Jugoslavije Vladimir Maksimović, ki je govoril o socialistični mladini in odgovarjal na številna vprašanja.

Predsednik ZMS Ljubo Jasnić je našemu sodelavcu Pepiju Miklavcu po končani šoli povedal: »Ne samo tedenska politična šola, ki je bila v Vikarčah pri Ljubljani, pač pa celotna dejavnost ZMS, ki se odvija od prve seje republiške konference, teče v pripravah na deveti kongres mladine. Nedvomno je politična šola bila eden od bistvenih elementov v teh pripravah. Mladi so s svojo številčno udeležbo v politični šoli iznenadili. Občinske konference ZMS so z resnim pristopom upravičile zaupanje. Čeprav je nekaj izjem, smo z odzivom zado-

voljni. Tudi slušatelji so pokazali zanimanje na predavanjih. Kljub poznim večernim tribunam, so se naslednjega dne že zgodaj zjutraj udeležili rednih predavanj. Velik stimulans za naše mladinske aktiviste, je tudi srečanje s pomembnimi političnimi in družbenimi osebnostmi. Veseli smo, da so se predavatelji odzvali našemu vabilu. Njihova izvajanja, so bila med mladimi udeleženci hvalevredni pristop in toplo sprejeta in menim, da so tudi oni odšli iz mladinske politične šole zadovoljni in z lepimi vtisi.«

OBVESTILO BRALCEM

Prejšnji teden nismo mogli izdati našega časnika zaradi redukcij električne energije. Zaradi zapoznelosti so nekateri sestavki, ki smo jih pripravili že prejšnji teden, nekoliko odmaknjeni od dogodkov. Zato izdajamo današnjo številko v povečanem obsegu. Uredništvo

predstaviti. To je Lojze Zavolovšek, akademski slikar. In tudi predstavila ga bom kot umetnika, ne pa kot profesorja risanja, ki uči umetnosti svoje učence na osnovni šoli Gustava Siliha in dijake na velenjski gimnaziji.

Njegov stisk roke je bil krepak in prijateljski, njegove oči, ki so včasih svetlo, včasih temno modre, pa prizrčne. Srebrne niti v lasih mu dajejo še bolj mladostni videz in ne poudarjajo njegovih petinštirideset let.

Takole je Lojze Zavolovšek začel pripovedovati svojo življenjsko zgodbo.

»Po rodu sem Radmirčan iz družine, kjer je bilo trinajst otrok. Jaz sem bil drugi po vrsti. Oče je bil tesar in je vseskozi delal in skrbel samo za številno družino, mati pa je delala na posestvu in skrbela za gospodinjstvo in nas otroke. Ko se je začela vojna, je bila pri nas neke vrste postojanka in kot petnajstleten fant sem bil mladinsko organizi-

ran. Da sem se lotil risanja, je predvsem očetova zasluga. On je bil namreč čebelar in dobro risal. Slikal je panske končnice in kasneje Znidaršičeve panje, jaz pa sem mu postopoma začel pomagati. Oče mi je dajal nasvete in bil prvi, ki me je uvajal v skrivnosti slikanja. Da pa sem potem začel o-

Lojze Zavolovšek

biskovati srednjo umetniško šolo v Beogradu, je predvsem zasluga nekega oficirja, ki je opazil moj talent, ko sem bil na odsluženju triletnega vojaškega roka v Beogradu. Ta je tudi posredoval pri poveljstvu, da so mi omogočili študij na tej šoli. Kasneje sem opravil sprejemni izpit na akademiji v Beogradu in začel s študijem. Postal sem tudi študent takratnega celjskega okraja. Leta 1956 sem akademijo končal, vrnil v Slovenijo in se zaposlil na

nižji gimnaziji v Slovenskih Konjicah kot profesor likovnega pouka. Leta 1959 pa sem prišel v Velenje in poučeval že na takratni stari šoli.«

Kar težko se je odtrgal od spominov na študentska leta. Čeprav zanj niso bila lahka, je vendarle ostalo mnogo lepih spominov, ki se jih bo vedno rad in z veseljem spominjal. Prekiniti sem ga morala ob obnavljanju spominov, ob katerih se je včasih veselo nasmehnil, da so se mu okoli oči naredile drobne gubice. Hotela sem namreč vedeti še več o njegovem umetniškem življenju.

»Kot umetnik, ki sem med službo največ v zaprtem prostoru, se potem izredno rad podam v naravo in jo upodabljam.« je nadaljeval Lojze Zavolovšek. »Sploh še, ker se v njej

sprostim in ker naša Savinjska dolina še ni prikazana, še ni umetniško obdelana. Najraje pa delam olja in akvarele. Težko bi se odločil, kateri način slikanja mi je ljubši. Sem tudi član društva slovenskih likovnih umetnikov že od leta 1959 in član skupine koroških umetnikov. Prav tako sodelujem na vseh društvenih razstavah, ki so v Celju in Ljubljani.«

Vendar pa je imel Lojze Zavolovšek že precej samostojnih razstav, ki jih je večina kritikov tudi dobro ocenila. Tako je imel samostojne razstave v Beogradu, Slovenskih Konjicah, Slovenj Gradcu, v Celju, Velenju, Soštanju, na osnovni šoli Ljubno in v Trbovljah. Sodeloval pa je tudi na skupinskih razstavah, ki so bile v Velenju, Slovenj Gradcu, Celju, Mariboru, Ljubljani, Beogradu, Splitu, Labinu, Rogaški Slatini, Voitsbergu in Celovcu. Vse to Lojze ni omenjal. Obdržal je svojo skromnost in veliko raje pripovedoval o

svojem otroštvu in študentskih letih. Toda jaz sem vseeno našela, kajti zdi se mi, da ob tako velikem številu razstav in poleg tega še uspeh, to vsekakor velja napisati. Na koncu naj zapisem, da je ak. slikar Lojze Zavolovšek na III. republiški razstavi otroških likovnih del prejel tudi nagrado za likovno-pedagoško delo.

Ko sva se poslavljala, so se otroci, ki so vneto prenašali svojo fantazijo na papir, vmes pa seveda kar preveč razigrano diskutirali, umirili. Njihove roke so dvigovale liste, ki so bili porisani, da bi prejeli pohvalo ali pa kritiko svojega profesorja — akademskega slikarja Lojzeta Zavolovška.

NAŠ ZNANEC

Velika samoupravna zavest

Kljub temu, da je pred velenjskimi rudarji ena sama misel, želja, zahteva — nakopati je treba še več premoga, je bilo v sredo, 12. septembra na rudniku praznično razpoloženje. Pa čeprav je bil delovni dan kot druge dni. Z izvolitvijo predstavnikov v organe upravljanja in delavskega nadzora v posameznih temeljnih organizacijah združenega dela ter v organizaciji združenega dela, so rudarji končali proces združevanja dela in sredstev ter urejevanje medsebojnih odnosov iz razmerij v delovni organizaciji.

Rudnik je bil odet v zastave, zvoki rudarske godbe pa so že navsezgodaj pozdravili rudarje, ki so prišli na jutranje delo. Volišča so odprli že ob 4. uri, zaprli pa so jih ob 16. uri popoldne.

Podatki, ki jih je zbrala takoj po končanih volitvah komisija za izvedbo volitev, kažejo, da so rudarji pokazali veliko stopnjo samoupravne zavesti, saj je volilo kar 84 odstotkov vseh volilcev. Zaradi dopustov, boleznih ali drugih upravičenih razlogov se volitev ni udeležilo 9,3 odstotka zaposlenih, neupra-

vičeno je izostalo 6,6 odstotka volilcev.

V svet delegatov so izvolili 30 članov in njihovih namestnikov, v delavsko kontrolo delovne organizacije pa so volili 9 članov ter prav toliko namestnikov.

V najvišji posvetovalni in usklajevalni organ ter organ odločanja, svet delegatov so bili izvoljeni: Franc Krištof, Jože Aljaž, Ivan Černoža, Rudi Kortnik, Ernest Oremuš, Emil Hudomalj, Karel Lah, Franc Pečecnik, Edo Mežnar, Vili Jelen, Edo Uranjek, Tone Javornik, Stan-ko Rudolf, Alojz Pristov-

šek, Ciril Grebenšek, Janez Hojski, Bogomir Zager, Stanko Petauer, Engelbert Pušnik, Stefan Borovnik, Miran Erhart, Riko Pirmanšek, Albin Amon, Marcel Medved in Milica Crešnik.

V delavski nadzor organizacije združenega dela pa so izvoljeni: Alojz Lipnik, Jože Stajner, Alojz Penšek, Marjan Kortnik, Karel Koželj, Marjan Karat, Viktor Jakob, Stane Melanšek in Edi Fras.

Na prvi seji sveta delegatov, ki je bila naslednji dan, so izvolili za predsednika sveta delegatov rudarskega tehnika in vodjo zračenja ter sanacij Jožeta Aljaža, za podpredsednika pa visokokvalificiranega električarja in poslovodjo elektro službe na vzhodu Maksa Krajncu ter vodjo razvoja v ESO Vilija Jelenja, dipl. inž. Za stalnega zapisnikarja sveta delegatov pa so izbrali pravnega svetovaleca Valterja Končana dipl. pravnik.

Na seji so poudarili, da je dolžnost vseh rudarjev, da mobilizirajo vse sile in sposobnosti, da bi krizo čimprej omejili oziroma odpravili. Pri tem so tudi menili, da so kot kolektiv vedno izvajali svoje naloge kolikor so zmogli ter v skladu s sklenjenimi pogodbami. Res pa je tudi, da so večkrat naleteli na nerazumevanje, še zlasti tedi, ko je grozilo, da bodo morali zmanjšati obstoječe zmogljivosti in so zato bili prisiljeni iskati rešitev v izvozu. Prav izvoz jim je med drugim omogočil, da so obstoječo proizvodnjo zadržali ter zgradili novi izvozni jašek v Pesju. Direktor Ludvig Mali dipl. inž. je dejal, da bodo storili vse, da bi nakopali čim več premoga ter s tem dobavljali soštanjski termoelektrarni še več premoga za njeno polno obratovanje. Za to bo treba delovni čas izkoristiti do najvišjih možnosti. K temu naj bi med drugim pripomogla tudi menjava rudarjev na delovišču, kjer je to možno. Direktor velenjskega premogovnika je prav tako izrekel pripravljenost, da zmanjšajo ali celo ukinejo izvoz premoga, če bo to treba. Seveda bo moralo v tem primeru morebitne stroške v zvezi z odplačevanjem penalov kriti celotno slovensko gospodarstvo, kar je bilo po besedah že obljubljeno.

Velenjski rudarji so v preteklih treh mesecih kerpko presegli načrtovano proizvodnjo, saj so povprečno na dan nakopali 13.900 ton premoga. Načrtovali pa so 13.650 ton lignita. Kot je bilo slišati, bi morali nakopati približno 14.000 ton premoga, da bi v glavnem krili vse potrebe. Zaradi tega so sprejeli več ukrepov, ki bodo veljali vse dotlej, dokler bo problem oskrbovanja električne energije še akuten.

Tako so sklenili, da bodo do nadaljnjega ob sobotah delale vse tri žmzene, ob nedeljah pa prva. Sobotno nadurno delo bodo enako kot doslej nagrajevali s 50-odstotnim dodatkom, za nedeljske šifte pa bodo rudarji dobili 100 odstotkov več (doslej 80 odstotkov). Na seji so izrekli tudi pripravljenost, da bodo delali en prazničen dan v novembru, če bo premoga še primanjkovalo. S tem so na rudniku zbrali še sedem delovnih dni, tako da bodo letos imeli ob koncu leta rudarji kar 300 delovnih dni. Mnogi bodo tudi brez dopustov, samo da bi nakopali čim več, zdaj tako iskanega črnega zlata. Sprejeli so namreč tudi sklep, da lahko vsakdo, ki še ni izkoristil rednega dopusta, v tem času dela in obenem zahteva izplačilo ustreznega nadomestila. Tudi delavci drugih temeljnih organizacij združenega dela lahko, če želijo in se čutijo sposobne, prijavijo za delo v jami. 26 slušateljev nadzorniške šole pa je z velikim razumevanjem sprejelo predlog, da šola za mesec dni prekine delo, slušatelji pa odidejo na delo v jamo.

Drev znova sekretar

Na rudniku lignita Velenje se je včeraj sešel na prvo sejo novoizvoljeni komite organizacije zveze komunistov tega kolektiva. Izvolili so komisijo za kadrovska vprašanja pri komiteju in stalnega zapisnikarja, pregledali pa so tudi sklepe

konference ter se pogovorili o nadaljnjem delu.

Na volilni konferenci, ki je bila pred štirinajstimi dnevi, so v komite izvolili Jožeta Albina, Draga Bedenika, Ivana Jana, Jožeta Kolarja, Viktorja Kovača, Jožeta Krka, Franca Krivca, Mirka Krušnika, Rudija Sa-

ronjo in Franca Škarjo. Za sekretarja so ponovno izbrali Ivana Dreva.

V petčlansko komisijo za idejno-politična vprašanja so bili izvoljeni Vili Jelen, Jože Krk, Franc Lenart, Srečko Meh in Janez Pukl. V komisijo za ekonomske in samoupravne odnose pa Marjan Čmak, Rudi Kortnik, Franc Krivec, Mihael Pevnik in Mile Topolovec.

Kako bomo letos praznovali

V velenjski občini se že pripravljamo na praznik, ki ga vsako leto slavimo v spomin na dogodke, ko je skupina partizanov v noči od 7. na 8. oktober leta 1941 napadla Soštanj in ga za nekaj ur osvobodila. To je bilo prvo slovensko osvobodeno mesto.

Letos se bodo prireditve začele v četrtek, 4. oktobra. Tega dne bodo v Velenju ob 17. uri odprli novo zgradbo vzgojno varstvenega zavoda »Gorenje«. V petek,

5. oktobra bo najprej ob 16.30 v knjižnici Velenje otvoritev razstave »občina Velenje v likovni upodobitvi«. Pred domom kulture bo rudarska godba izvedla promenadni koncert, člani splošnega zbora občinske skupščine pa se bodo zvečer zbrali na svečani seji. Naslednji dan bodo dopoldan v Soštanju predali svojemu namenu telovadnico solidarnosti, popoldne pa bo v Lajšah letalski miting. Ob 17. uri bo otvoritev no-

ve tovarne konfekcije, ki jo je zgradil komunalno obrtni center, ob 20. uri zvečer pa bo Era pripravila v domu kulture modno revijo z zabavnim programom. Soštanjska organizacija ZB NOV bo v nedeljo pripravila pri spomeniku talcev žalno slovesnost, zatem pa bodo zbrani odšli na otvoritev ceste v Skornem. Popoldan ob 15. uri bodo v Pesju upokojenci razvili prapor, obenem pa bodo tu odprli otroško igrišče.

MOBILIZIRALI SILE ZA ODPRAVO ENERGETSKE KRIZE

Velenjski rudarji bodo letos imeli 300 delovnih dni; v jami bodo tudi ob prostih sobotah, prva tretjina pa tudi ob nedeljah.

Za tako, prvi dan po izvolitvi, se je v četrtek, 13. septembra na velenjskem rudniku sešel novoizvoljeni 30-članski svet delegatov ter razpravjal o prečem energetskem položaju, v katerem se je znašlo slovensko gospodarstvo. Sprejeli so ukrepe, ki naj bi omogočili, da bi že doslej preseženo načrtovano proizvodnjo še povečali. Poleg tega so imenovali 5-člansko delegacijo, ki naj bi začela pogovore s predstavniki soštanjske termoelektrarne o čimbolj uspešnem poslovno-tehničnem sodelovanju — združitvi med obema kolektivoma.

Na seji so poudarili, da je dolžnost vseh rudarjev, da mobilizirajo vse sile in sposobnosti, da bi krizo čimprej omejili oziroma odpravili. Pri tem so tudi menili, da so kot kolektiv vedno izvajali svoje naloge kolikor so zmogli ter v skladu s sklenjenimi pogodbami. Res pa je tudi, da so večkrat naleteli na nerazumevanje, še zlasti tedi, ko je grozilo, da bodo morali zmanjšati obstoječe zmogljivosti in so zato bili prisiljeni iskati rešitev v izvozu. Prav izvoz jim je med drugim omogočil, da so obstoječo proizvodnjo zadržali ter zgradili novi izvozni jašek v Pesju. Direktor Ludvig Mali dipl. inž. je dejal, da bodo storili vse, da bi nakopali čim več premoga ter s tem dobavljali soštanjski termoelektrarni še več premoga za njeno polno obratovanje. Za to bo treba delovni čas izkoristiti do najvišjih možnosti. K temu naj bi med drugim pripomogla tudi menjava rudarjev na delovišču, kjer je to možno. Direktor velenjskega premogovnika je prav tako izrekel pripravljenost, da zmanjšajo ali celo ukinejo izvoz premoga, če bo to treba. Seveda bo moralo v tem primeru morebitne stroške v zvezi z odplačevanjem penalov kriti celotno slovensko gospodarstvo, kar je bilo po besedah že obljubljeno.

Velenjski rudarji so v preteklih treh mesecih kerpko presegli načrtovano proizvodnjo, saj so povprečno na dan nakopali 13.900 ton premoga. Načrtovali pa so 13.650 ton lignita. Kot je bilo slišati, bi morali nakopati približno 14.000 ton premoga, da bi v glavnem krili vse potrebe. Zaradi tega so sprejeli več ukrepov, ki bodo veljali vse dotlej, dokler bo problem oskrbovanja električne energije še akuten.

Tako so sklenili, da bodo do nadaljnjega ob sobotah delale vse tri žmzene, ob nedeljah pa prva. Sobotno nadurno delo bodo enako kot doslej nagrajevali s 50-odstotnim dodatkom, za nedeljske šifte pa bodo rudarji dobili 100 odstotkov več (doslej 80 odstotkov). Na seji so izrekli tudi pripravljenost, da bodo delali en prazničen dan v novembru, če bo premoga še primanjkovalo. S tem so na rudniku zbrali še sedem delovnih dni, tako da bodo letos imeli ob koncu leta rudarji kar 300 delovnih dni. Mnogi bodo tudi brez dopustov, samo da bi nakopali čim več, zdaj tako iskanega črnega zlata. Sprejeli so namreč tudi sklep, da lahko vsakdo, ki še ni izkoristil rednega dopusta, v tem času dela in obenem zahteva izplačilo ustreznega nadomestila. Tudi delavci drugih temeljnih organizacij združenega dela lahko, če želijo in se čutijo sposobne, prijavijo za delo v jami. 26 slušateljev nadzorniške šole pa je z velikim razumevanjem sprejelo predlog, da šola za mesec dni prekine delo, slušatelji pa odidejo na delo v jamo.

Poleg že omenjenega pa so na prvi seji sveta delegatov tudi menili, da bi lahko nekaj več premoga dobili, če bi izboljšali delovno disciplino, ki se je pri nekaterih posameznikih nekoliko poslabšala. Glede

tega so sprejeli naslednje sklepe: Vsakemu delavcu se prekine delovno razmerje, če bo neupravičeno odsoten z dela 2 dni zapored ali 3 dni v mesecu. Če bodo te prekrške storili delavci iz oddaljenejših krajev, bodo izgubili pravico do tridnevnega rednega dopusta, ki ga dobijo po šestih mesecih neprekinjene delovne dobe na rudniku. Prav tako bodo delavci z neupravičenim izostankom izgubili pravico do predizplačila osebnih dohodkov, do pomoči oziroma nadomestila za vse oblike strokovnega izobraževanja. Dosednje je treba spoštovati sklep da tisti ki izostane z dela med tednom tega ne more nadomestiti ob nedeljah ali sobotah. Pri določevanju vrstnega reda pri dodeljevanju stanovanj je treba neupravičene izostanke upoštevati kot negativni kriterij.

Eden izmed pomembnih odločitev četrtkov seje sveta delegatov velenjskega premogovnika je bila osvojitve predloga o imenovanju petčlanske delegacije, ki naj bi začela prve pogovore s predstavniki soštanjske elektrarne o možnostih za združitve obeh kolektivov. V zvezi s tem so podarili, da rudnik ni nikoli sprotno, misel je v kolektivu zorela že pred leti. V petčlansko komisijo so bili imenovani: predsednik sveta delegatov Jože Aljaž, sekretar OZK Ivo Drev, predsednik osnovne organizacije sindikata Erno Rakten, predsednik mladinske organizacije in predsednik delavskega sveta TOZD proizvodnja premoga.

V RAVNAH SLABA ELEKTRIČNA NAPELJAVA

V naši občini so se že začele javne razprave o predlaganih ustavnih spremembah ter o izhodiščih za srednjeročni razvojni načrt občine do leta 1980.

V Ravnah so o omenjenih dokumentih najprej govorili na skupnem sestanku vseh odborov družbenopolitičnih organizacij v kraju ter krajevne skupnosti na sestanku, ki so se ga udeležili tudi uporabniki ceste proti Pristavi. V nedeljo pa je bila v prostorih osnovne šole javna razprava za vse prebivalce. Z razvojnimi na-

črtom občine je navzoče seznanil načelnik za gospodarstvo pri občinski skupščini Rudi Hudovernik, o ustavnih spremembah pa je govoril član izvršnega odbora občinske konference SZDL Stane Ravljen.

Prebivalci so z velikim zanimanjem sledili tolmačema ter povedali nekaj problemov oziroma dopolnitev, ki bi jih naj razvojni načrt upošteval. Tako so predlagali naj program zajame tudi modernizacijo ceste Gaberke-Ravne-Pristava. Ravenčani namreč želijo

jo povezati oba kraka asfaltirane ceste, ki pelje v kraj z rekonstrukcijo ceste mimo šole. Zahtevano po povežavi ceste utemeljujejo s tem, da zdaj avtobus v bistvu opravlja dvojno pot. Najprej vozi do konca enega kraka, se vrne nazaj in pelje spet do konca drugega kraka asfaltirane ceste. S tem mora prevoziti 5 kilometrov. Če bi pa uvedli krožno pot, bi se voznja skrajšala za dva kilometra in pol. Izrazili so tudi željo, da bi v Ravne uvedli delavske proge.

Na razpravi so še predlagali naj bi v srednjeročni program vnesli bolj konkretno vprašanje kulturno zabavnega življenja v kraju. V programu je namreč za-

pisano, naj bi se v bodoče kultura odvijala v okviru šole. Zdaj imajo razne družabne in kulturne prireditve v razredu stare osnovne šole. Problem pa je v tem, ker nimajo odra. Zato so menili, da bi sedanjemu razredu dozidali še dodaten prostor in s tem bi bilo vprašanje odra odpravljeno.

Najbolj živahna in žolčna razprava se je razvila o preskrbi z električno energijo v kraju. Poleg dejstva, da je nekaj žic na električnih vodih še izpred vojnih časov, ljudje v zadnjem času postajajo vse bolj nejevoljni, ker zaradi povečane obremenitve mnogi ne morejo uporabljati raznih kmetijskih naprav oziroma strojev, gospodinjskih strojev,

po večerih pa ne morejo gledati televizijskega programa. Kljub temu da se prebivalci in krajevna skupnost že dolgo zavzemajo za rešitev tega problema, doslej še niso naleteli na ugoden odziv pri elektropodjetju, je bilo med drugim slišati v razpravi. V zvezi s tem so predlagali, da je treba poleg čimprejšnje ureditve električnega omrežja, zgraditi tudi pomožno transformatorsko postajo na Kristanovem vrhu. Ob tem pa je treba zapisati tudi to, da so ljudje pri odpravljanju tega problema, kot tudi pri modernizaciji cest, pripravljani pomagati ne le z delom, ampak tudi z materialnimi sredstvi. In prav ta pripravljenost sili v to, da jo nekdo ne upošteva.

Tudi razpravo o ustavnih spremembah so poslušali z velikim zanimanjem. Glede tega ni bilo nobenih dopolnitev, več pa je bilo vprašanj, ki so se nanašale na pojasnjevanje določene vsebine.

VELENJČANI PRIDITE NA JAVNO RAZPRAVO

Krajevna organizacija SZDL vabi Velenjčane na javno razpravo, ki bo v torek, 25. septembra ob 18. uri v sejni dvorani občinske skupščine. Na javni razpravi bodo razpravljali o razvojnem načrtu velenjske občine do leta 1980 in o osnutkih zvezne ter republiške ustave. Poleg tega pa bodo na tej javni razpravi govorili še o ustanovitvi krajevne skupnosti, ki naj bi bila razdeljena na pet posameznih naselij.

V STANDARDU DOBITE VSE

Trgovsko in proizvodno podjetje ERA Velenje je napravilo velik korak v prizadevanjih, da bi omogočili občanom čimboljši in čimvečji nakup v eni trgovini. V sredo, 12. septembra so v spodnjih prostorih stanovanjske zgradbe, nasproti nove avtobusne postaje odprli sodobno urejeno in bogato založeno blagovnico »STANDARD«.

S simboličnim prerezom Slovenije Franc Leskošek-traku je novo blagovnico odprl častni predsednik zveze združenj borcev NOV

Slovenije Franc Leskošek-Luka. Poleg nekaterih gostov, med njimi predsednikov velenjske in slovenjgra-

ške občine Nestla Zganka Zganka in Petra Planinšca, se je otvoritve udeležilo tudi več sto Velenčanov.

V Standardu bodo kupci dobili vse, razen oblačil in pohištva. Torej od živil do avtomobilov. Blagovnica je namreč razdeljena na deset specializiranih oddelkov, v katerih bodo kupci vedno lahko dobili nekaj novega. Čeprav ima blagovnica

več vhodov, je bila prvi dan med vrati prava gneča, saj je vsakdo čimprej želel ogledati bogato založene police. Mladi smo se v glavnem gnetli na oddelku za glasbila ter pridno preizkušali posamezne instrumente in s tem delali konkurenco velenjskim godbenikom, ki so pred blagovnico krepko udarjali koračnice. Žene in dekleta pa so se v glavnem ustavljale na oddelkih, kjer prodajajo steklo in porcelan, darila, spominke ter parfumerijo in kozmetiko. Gospodinje, ki morajo doma kuhati, so se seveda najdlje časa zadržale na oddelku gospodinjskih strojev in pripomočkov, ki sta še posebej skrbno urejena. Oddelek gospodinjskih strojev je zelo dobro založen z vsemi velikimi in malimi aparati iz proizvodnega programa Gorenje. Založen pa je tudi s stroji drugih podjetij, ki jih Gorenje še ne izdeluje. V sestavu tega oddelka posluje od 1. septembra tudi dosedanja poslovna enota Gorenje ob starem jašku.

V oddelku za avtomobile bodo poleg motorjev in koles ter najnujnejše opreme za avtomobile na voljo še avtomobili zastava, škoda in opel, če bo vse po sreči, bomo na tem oddelku kma-

Franc Leskošek-Luka je prerezal trak in odprl vrata nove velenjske blagovnice Standard

lu zagledali še Cimosova vozila in volkswagne.

Zelo pestra izbira je tudi v oddelku zlatnina, ure, nakit in fotomaterial. Se posebej pa velja poudariti, da bodo na oddelku za kozmetiko brezplačno prikazovali uporabo kozmetičnih pripomočkov ter dajali različna frizerska navodila.

Z blagovnico »Standard« je Velenje pridobilo 1862 kvadratnih metrov novih prodajnih površin ter 580 kvadratnih metrov skladiščnih prostorov. Celotna izgradnja blagovnice je ve-

ljala 180 milijonov dinarjev. Sredstva za to veliko investicijo v veliki meri izhajajo iz lastne udeležbe podjetja ter kreditov in garancij velenjske podružnice Ljubljanske banke.

Gradbeno obrtna dela nove blagovnice, ki bo odprta neprekinjeno od 7. do 19. ure ter zaprta le ob nedeljah in praznikih, je izdelalo splošno gradbeno podjetje Vegrad Velenje, izvajalec opreme je bil ALPOS Sentjur, v živilskem delu nove trgovine pa je hladilne naprave dobavila in opravila LTH Skofja Loka.

Zbrane goste ter občane, ki so se udeležili otvoritve je pozdravil direktor ERE Miha Krofl. Predsednik delavskega sveta Stane Koštomaj pa je orisal razvojno pot podjetja ter izročil ključne nove blagovnice glavnemu poslovodji Emilu Napotniku.

Notranost sodobne blagovnice Standard

SHOW TEREZE KESOVJE

Med letošnjim sejmom obrti in zlatarsko razstavo, bo v Celju več zanimivih prireditev in gledaliških predstav. Ze jutri, 22. septembra se bo začelo tekmovanje aranžerjev na temo o sejmu obrti, zlatarski razstavi, gospodarstvu Celja, turizmu mesta ob Savinji ter okolice.

V četrtek, 27. septembra bo v celjskem gledališču premiera Tauferjevega »Prometeja«. Naslednji dan, v petek, ko bo tudi otvoritev letošnjega sejma in zlatarske razstave, bo dopoldne, zatem pa še popoldne promenadni koncert godbe na pihala, zvečer ob 20. uri

pa bo v veliki dvorani Narodnega doma revija zlatnega nakita in show Tereze Kesovje z naslovom »Zlati nakit in Tereza«.

V celjskem gledališču se bo med sejemsko prireditvijo zvrstilo pet gledaliških prireditev. Poleg »Prometeja«, si bodo ljubitelji gledališča lahko ogledali še delo Antona Pavloviča Čehova »Utva«. V času sejma

bo tudi več plenjumov, seminarjev, zbor zveze izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav v Sloveniji in še vrsta drugih shodov. Na sporedu bodo tudi športne igre učencev poklicnih šol in avtorally — zlato mesto. Na stadionu AD Kladivar bo vsak dan ob 16.30 modna revija. V soboto, 6. oktobra pa bo v hotelu Celcica obrtni ples.

GOSTINSKO PODJETJE ŠOŠTANJ

sprejme takoj v redno zaposlitev:

- več natakarijev, natakariic
- dve snažilki
- delavko za pomožna dela v kuhinji
- kuharico za obrat v Smartnem ob Paki
- delavec (vozniški izpit, ključavničar ali vodovodni instalater)

Interesenti naj se javijo osebno pri upravi podjetja

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA

podružnica Velenje

proda na javni licitaciji

ki bo v ponedeljek, 24. septembra 1973 ob 9. uri v prostorih Ljubljanske banke v Šoštanju, Tekavčeva ulica št. 15

RABLJENO PISARNIŠKO OPREMO

Prednost pri nakupu ima družbeni sektor

KONČANA FILMSKA SREČANJA V NISU — V Nišu se je končalo osmo filmsko srečanje-festival, na katerem ocenjujejo igralčevo ustvarjalnost. Letos je »Grand prix« in maketo »Čele kule« dobil Pavle Vujsić. Nagrado za najboljšo žensko vlogo je prejela Milena Zupančičeva za vlogo v filmu »Cvetje v jeseni«. Nagrado za najboljšo moško vlogo pa je dobil Bata Živojinović. • KOLERA V ITALIJI — Italijanska vlada je sporočila, da so povzročiteljice kolere v Neaplju školjke, ki so jih skrivoma uvozili iz Severne Afrike. Medtem se je razširila tudi na druga območja. Po podatkih iz začetka tedna pa epidemija te nalezljive bolezni poenjuje. V nekaj tednih, odkar se je pojavila bolezen, je umrlo 24 ljudi. • 10. KONGRES KP KITAJSKE — Po sporočilu kitajske časopisne agencije je bil v Pekingu od 24. do 28. avgusta deseti kongres kitajske partije. Kongresu je predsedoval Mao Ce Tung, politično poročilo o delu centralnega komiteja je imel Cu En Laj, Vang Hung Ven pa je prebral predlog novega partijskega statuta. Na kongresu so izbrali tudi nov centralni komitej. Deseti kongres je v bistvu dopolnitev prejšnjega, ki je bil več kot pred štirimi leti in pomeni ponovno uveljavitev takrat sprejete politike. Sedašnji kongres so ocenili kot kongres enotnosti, zmage in polne moči.

POVSOD VIDEN NAPREDEK

Gornjesavinjčani so v spomin na dogodke iz leta 1944 praznovali občinski praznik. Praznovanje so povežali z dvema pomembnima pridobitvama, asfaltirano cesto od Rogovilca do Solčave in novo podružnično šolo v Rečici ob Savinji.

Občani mozirske občine so 12. september izbrali za svoj praznik, ker so leta 1944 skupaj s soborci iz IV. operativne zone slavili zmago nad nemškimi okupatorji. Takrat je namreč padla zadnja nemška postojanka v Gornji Savinjski dolini in je tako nastalo prvo zaokroženo osvobojeno ozemlje na Štajerskem, to je na tistem predelu, ki so ga Nemci že proglasili za sestavni del velikega Reicha.

Praznovanje so občani mozirske občine začeli 8. septembra v Solčavi. Predsednik krajevne skupnosti Ivan Kosmač je v priložnostnem govoru poudaril, da si prebivalci tega predela želijo, da bi čimprej zgradili do Logarske doline še preostalih 5 kilometrov slabe ceste. Dejal je, da nova cesta ni pomembna samo za Savinjanke, ampak za vse, ki bi radi obiskali ta prelepi gorski svet. Z novo cesto se tamkajšnjim prebivalcem odpirajo nove možnosti za urejenejšo življenje. Napredek krajev v tem predelu Gornje Savinjske doline zavisi od turizma. Ta pa se bo razvijal le, če bodo turistične zanimivosti povezane z urejenimi cestami. Na svečanosti v Solčavi je spregovoril tudi predsednik občine Jože Deberšek. »Trinajst let smo si v naši občini prizadevali, da danes proslavljamo to pomembno zmago«, je dejal Deberšek. Ker ni bilo na voljo dovolj denarja, so cesto gradili v večih etapah. Občinska skupnost je zbrala toliko sredstev, kolikor je zmogla. Zadnji del ceste pa je financiral republiški cestni sklad.

V soboto, 15. septembra pa so se prebivalci občine Mozirje zbrali v Rečici ob

Savinji na zaključni prireditvi občinskega praznika. Tu so najprej odprli športno igrišče, zatem pa je do novo zgrajene osnovne šole krenil slavnostni sprevod gasilcev, športnikov, tabornikov, lovcev, ribičev in drugih. Na slavnostno okrašenem odru so se zbrali nastopajoči učenci, pevski zbor iz Ljubnega in harmonikarji iz Mozirja ter mlada recitatorja Lučka Marolt in Mladen Novak, ki sta požela obilo aplavza. Blizu tisoč udeležencev osrednje prireditve je pozdravil predsednik krajevnega odbora SZDL Rečica, Franc Nadležnik. Povedal je, da ima Rečica ob Savinji še poseben razlog, da se spominja dogodkov iz druge svetovne vojne. Borci slavne Šlandrove brigade so 6. oktobra 1943 uspešno napadli Rečico in tamkajšnjo žandarmerijo ter iz Turnškove in Tirškove trgovine odnesli živila in drugo kar so rabili. Okupatorju su požgali nekaj pomembnih objektov. Pri tej akciji je partizanom pomagalo tudi prebivalstvo.

Jože Deberšek, predsednik skupščine občine Mozirje, je imel zatem slavnostni govor. Najprej je obudil spomine na dogodke iz vojnih dni, nato pa je spregovoril o napredku, ki so ga v tej občini dosegli v zadnjih in prejšnjih letih. Govoril je o obeležjih, ki so pomembna od zadnjega praznovanja občinskega praznika. Kot je dejal predsednik Deberšek, se delovni kolektivi v mozirski občini prilagajajo ustavnim zahtevam, ki po svoji vsebini izražajo najgloblje interese delovnih ljudi. Vsebinski in oblika samoupravljanja se mora prilagoditi, tako da bo delovni človek resnično

lahko odločal o vsem kar zadeva njegovo življenje in delo v organizaciji združenega dela, krajevni skupnosti, kakor tudi v ožji in širši družbeni skupnosti. Čeprav nova ustava na področju samoupravljanja organizacij združenega dela ne pri naša bistvenih novosti ampak zahteva le dosledno izvršitev principov vsebovanih že v ustavnih dopolnilih, pa vendarle to zahteva temeljito menjanje odnosov znotraj delovnih kolektivov.

Zatem je predsednik Deberšek govoril o izvrševanju nalog in med drugim dejal: »Stabilizacija gospodarstva in vsega družbenega življenja je bila in je naša osnovna naloga. Čeprav so bili doseženi določeni rezultati, pa smo vendarle priča precejšnji neusklajenosti razvoja. Ni treba naštevati, kje so težave, saj jih vsak dan čutimo. Zato

Rdeči nagelj je dekle pripelo Tonetu Boletu

bo treba še veliko napora, da se gospodarska in družbena gibanja uskladijo. Na našem območju je bil v zadnjem času in v preteklih letih dosežen znaten napredek. Zrasle so nove tovarne, povečalo se je število zaposlenih, povečali so se osebni dohodki, naredili

Med udeleženci osrednje občinske proslave v Rečici ob Savinji je bil tudi Tone Bole. Slavnosti se je udeležil velenjski župan Nestl Zgank.

smo številne kilometre cest, komunalno uredili kraje, naredili nove trgovine, gostišča itd. Tak napredek je viden povsod. Zato ga ni treba posebej razčelnjevati. Vloženo je bilo mnogo truda, naporov, potrebno pa je bilo tudi odrekanje. Vse za to, da bi si ustvarili pogoje za še hitrejšo napredovanje in seveda za boljše in lepše življenje.

Z napredkom pa smo seveda tudi nezadovoljni. Zeleni bi še hitreje napredovati, mnogo je tega, kar nas vznemirja, nas dela nezadovoljne in ustvarja malodušje. V vsakodnevnem življenju smo priča številnim deformacijam in stranpotem naše začrtane poti. Ustvarja in poraja jih hitrost in burnost našega življenja, pa tudi osebne napake in naša nezmožnost, da jih hitreje odstranujemo. Res je, da to vse obstaja, vendarle pa menim, da je vsestranski napredek mogočen in da stranpoti niso takšne, ki bi lahko zamogle dosežke. Smo jih tudi sposobni odpraviti, če bomo angažirani, v kolikor bomo pripravljeno se vključiti aktivno in odgovorno v tokove življenja. Če bomo samo ugotavljali, ne pa tudi aktivno posegali v vsakršno dejavnost, potem bodo seveda uspehi jalovi. Le delo in na njem izvirajoče bonitete so lahko merilo in osnova takšnega ali drugačnega gmojnega blagostanja posameznika in družbe kot celote. Zato je pomembno, da vsak na svojem delovnem mestu, v organih upravljanja v podjetju, krajevni skupnosti in občini prispeva svoj delež.

Podatki kažejo, da je mozirska občina v zadnjih letih v posameznih elementih gospodarjenja hitreje napredovala kot nekatera druga območja. Ponokod dosegajo celo razvoj republike. To je seveda pomembno, saj so dolga leta v tej občini precej zaostajali za razvojem Slovenije. Ne samo v gospodarstvu, premiki so bili narejeni tudi drugod. Zadnja leta gradijo letno preko sto stanovanj, družbenih in zasebnih. Velik je napredek zdravstva, šolstva, otroškega varstva in drugih negospodarskih dejavnosti.

V občini so letos glasovali o uvedbi krajevnega samoprispevka, z namenom,

Jože Deberšek: »Se veliko potrebnega napora za usklajitev družbenih in gospodarskih gibanj.«

Kulturni spored so izvedli pevci, recitatorji in mladi harmonikarji.

da bi doraščajoči mladini dali možnost enakopravne vključitve v življenje. Za samoprispevek je glasovalo kar 79 odstotkov volivcev. Rezultat zavestne odpovedi Gornjesavinjčanov je tudi nova podružnična šola, ki so jo odprli prejšnjo soboto in pred katero je bila osrednja prireditve občinskega praznika. Solo so odprli mladi sami, zavedajoč se, da je to njihov hram, v katerem bodo dobili potrebno znanje za življenje.

Zanimivo je, da se je predsednik Deberšek v svojem slavnostnem govoru dotaknil tudi urejenega okolja. Takole je povedal: »Okolje, v katerem živimo, je enkratno. Zato moramo tudi v nadaljnjem razvoju storiti vse, da nam v razporejanje prostora, v izgradnjo doline, ne vdre neurejenost, anarhija da ne gradimo objektov, ki bi kvarili in onesnažili okolje. Doselej smo očuvali ta prečudoviti

svet ob Savinji, Dreti in svet gora, čeprav je bil potreben velik napor. Prebivalstvo je mnogo storilo za ohranitev naravnih lepot. Veliko je prispevalo pri olepšanju krajev. S ponosno ugotavljamo, da so naši kraji lepo urejeni in občudovanja vredni. Takšna ugotovitev pa nas ne sme uspavati. Se mnogo je potrebno storiti za čistost voda in krajine.

Letošnja občinska priznanja so dobili občinska gasilska zveza, za uspehe pri razvoju podjetja in občine pa kolektiva Elkoja in Glin. Na osrednji prireditvi sta priznanja sprejela predsednika delavskih svetov Janez Dobnik iz Elkoja in Stane Poličnik iz Glina.

V avli osnovne šole so ob tej priložnosti odprli razstavo o bojih Šlandrove brigade, ki jo je pripravil muzej revolucije iz Celja. Svoje izdelke pa so v novi šoli razstavili tudi učenci.

Jože Deberšek, predsednik mozirske občine je v Solčavi povedal, da asfaltirana cesta proti Logarski dolini pomeni napredek za ljudi, ki tu živijo.

Obisk predsednika Kraigherja

V Velenju in Soštanju se je 6. septembra mudil predsednik Skupščine SRS Sergej Kraigher. Celodnevni obisk je predsednik Kraigher izkoristil za pomembne razgovore. Na rudniku se je pogovarjal o potrebnih in dovoljšnjih dobavah lignita termoelektrarni Soštanj, da bo ta lahko nemoteno obratovala. V Soštanju pa je Sergeja Kraigherja predvsem zanimalo, zakaj novi 275 megavati blok še sedaj ne obratuje brez pogostih zastojev. Podrobno o teh pogovorih poročamo na 2. strani.

Predsednik Kraigher je bil tudi v velenjskem Gorenju in si z zanimanjem ogledal proizvodnjo. Objavljeni fotografiji sta z obiska Sergeja Kraigherja v velenjski občini.

V GABERKAH SLOŽNO DELAMO

Prebivalci Gaberk pri Soštanju so pretežno zaposleni na velenjskem rudniku, v tovarni Gorenje in drugih manjših podjetjih. Nekateri pa tudi kmetujejo.

Neprijetno je sicer, ko se človek odpelje v Gaberke. To neprijetnost predvsem občutijo delavci, ki se vsak dan vozijo na delo in domov. Cesta skozi Družmirje je močno poškodovana. Potem pa je še blizu 500 metrov makadamskega cestišča, predno se človek pripelje na asfaltirani del ceste proti Gaberkam. Zatorej so ceste eno izmed pomembnih vprašanj, s katerimi se ukvarja krajevna skupnost in druge organizacije v kraju.

Ozrmo se nekaj let nazaj. Občinska skupščina je 1970. leta razpisala referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka, da bi se kraji hitreje razvijali. Gaberčani smo pobudo občine z veseljem sprejeli. Z lastnim nabranim denarjem in veliko pomočjo velenjskega rudnika, smo v Gaberkah zgradili vodovod in pitno vodo napeljali v vsako gospodinjstvo. Leto kasneje smo začeli z začetnimi deli pri modernizaciji ceste skozi vas. Pri tej ak-

ciji smo vaščani pokazali veliko razumevanje, saj smo uvedli še svoj krajevni samoprispevek, pomagali pa smo tudi s prostovoljnimi delom. Začeta dela na cesti smo lani uspešno končali, cesto pa 4. julija predali svojemu namenu. Cesta in vodovod sta v Gaberke pritegnila nove ljudi, ki si v vasi gradijo nove domove.

V vasi krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije in druga društva tesno sodelujejo. Do leta 1980 smo sprejeli razvojni program. Že letos bomo v vas napeljali telefon in začeli graditi dom družbenih organizacij.

Do praznika občine bomo napeljali telefon. Vaščani so pomagali s prostovoljnimi delom. To pa še ni vse. Dolgoletna želja prebivalcev Gaberk, dela Razborja, Raven in Plešivca je, da bi gradili dom družbenih organizacij in v njem tudi manjšo trgovino. Stari dom v Družmirju je rudnik porušil, brez njega pa si prebivalci tega območja ne morejo predstavljati aktivnega dela. Zato rabijo nadomestni dom. Zdej pripravljajo potrebne načrte, v jeseni pa nameravajo začeti z gradnjo. Načrtujemo,

da bomo dom v Gaberkah zgradili že drugo leto. To bo spet velika pridobitev za vaščane in tudi prebivalce iz obrobni vasi. Zlasti potrebujemo trgovino, ker bodo Gaberke odrezane od Soštanja zaradi izpodkopavanja premoga. Nadomestna cesta bo vsekakor podaljšala sedanjo pot v Soštanj.

V Gaberkah pa rešujemo še druge težave. Radi bi imeli redno delavsko avtobusno zvezo. Obrnili smo se že na avtobusna prevozna podjetja, vendar doslej še nihče ni pokazal pravega razumevanja. V ta namen smo izvedli anketo. Ta je pokazala, da bi bil avtobus polno izkoriščen v vseh treh izmenah, ko odhajajo delavci na delo ali pa se vračajo domov. Prebivalci iz Razborja in Velunje morajo pozimi tudi po dve uri pešati v službo. Če pa bi uvedli delavski avtobus, se jim bi pot skrajšala.

Vlado Videmšek

Mladi imajo komisijo za SLO

Na ponedeljkovem ustanovnem sestanku komisije za splošni ljudski odpor in ohranjanje tradicij NOB, ki bo delovala pri občinski konferenci ZMS Velenje, so sprejeli tudi delovni program. Ze do občinskega praznika bodo ustanovili mladinsko SLO brigado ter sodelovali na občinskem prazniku. Deset mladih Velenjčanov se bo udeležilo konec tega meseca sklepne prireditve AVNOJ 73 v Kočevju. Takoj po občinskem prazniku bodo organizirali shod mladih pri Zlebniku, kjer je padel pesnik Karel Destovnik Kajuh. Ze letos bodo začeli pripravljati program za pohod po poteh 14. divizije, ki bo prihodnje leto. Pohod bodo povezali s 30-letnico smrti Karla Destovnika Kajuha. Na šolah pa bodo razpisali kviz na temo Šaleška dolina v NOB.

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE

vabi k sodelovanju:

- KV rudarje
- KV rezkalce
- strugarje
- ključavničarje
- ekonomske tehnike
- strojne inženirje in diplomirane strojne inženirje
- elektro inženirje in diplomirane elektro inženirje

Nastop službe takoj
Pismene prijave pošljite na naslov Rudarski šolski center Velenje, Prežihova cesta, ali pa se osebno zglasite na upravi RŠC (Tehniška šola).

ZDRAVNIK SVETUJE

Preventivni ukrepi in napotki bolnikom s krčnimi žilami

Nastanek krčnih žil je dedno pogojen in ne glede na te osebne lastnosti slehernega posameznega človeka imajo pri nastajanju krčnih žil svojo vlogo vse tiste okoliščine, zaradi katerih pride do zastoja krvnega obtoka v golenjih dovodnicah. Mednje sodijo: stoječi poklic, splošna telesna lenobnost, zastoj krvi v trebušni votlini zaradi dolgotrajne zapeke, nosečnost, zadržane podveze idr.

Potemtakem ima vsak član delovnega kolektiva možnosti (čigar narava poklica zahteva daljšo stoj), da zbolijo zaradi motenj krvnega obtoka v spodnjih okončinah. Zato je potrebno misliti na to možnost in ukrepati čimprej, posebno pri tistih osebah, ki dalj časa stojijo in tudi pri tistih, katerih starši bolujejo za krčnimi žilami, ker so te skupine najbolj ogrožene. Bistveno je misliti na to

bolezen takoj, ko se pojavijo znaki napetosti, stiskanja, teže, krčev in bolečin v mečah, čeprav ni nobenih vidnih znakov.

Preventivni ukrepi proti nastajanju in razvijanju krčnih žil so naslednji:

• Zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gibanju, gojenje športov, pravilno razporejeni in dobro izkoriščeni počitki, posebno v poklicih, ki terjajo daljšo stoj.

• V nosečnosti so mehanični in hormonski vplivi pomemben vzrok za nastajanje krčnih žil, obremenitev spodnjih okončin je večja kot sicer, zato so možnosti za razvoj krčnih žil večje. Vsaka nosečnost pomeni novo nevarnost krčnih žil. Zato je prav v nosečnosti nujno potreben zdrav način življenja, pravilna prehrana in zadostno telesno gibanje.

• Pri vseh poklicih, ki

terjajo daljšo stoj, posebej če gre za ženske, je potrebno, da se delajo razbremenilne vaje (hoja po prstih v odmorih, doma pa tako imenovana »vožnja s kolesom«). Na delovnem mestu pa je nujno potrebno nositi čevlje s srednje visoko peto.

• V primerih, kjer gre za povečano telesno težo (idealna telesna teža odgovarja številu centimetrov telesne višine nad 100: npr. če je oseba visoka 170 cm, je idealna teža 70 kg), potrebno je ukreniti vse, da bi shujšali. Uživati je treba čim več sadja in zelenjave, odpravdati se sladkorju in močnatim jedem (kruh, testenine), ter maščobam.

• Pogostokrat so krčne žile kombinirane z drugimi deformacijami bodisi stopala ali goleni. Razumljivo je, da je takrat nujno potrebno nositi ortopedске vložke za stopala in posvetovati se z ortopedom.

• Vsaka oseba nad 25 let starosti, ki ima subjektivne težave v spodnjih okončinah, se mora vsaj enkrat letno pregledati pri zdravniku.

• Preventivno jemanje zdravil, ki vplivajo na drobno ožilje spodnjih okončin v smislu normaliziranja in utrjevanja žilne stene. Taka zdravila (katera nam predpiše zdravnik) so potrebna posebej osebam, ki imajo začetne težave, kot so občutki stiskanja, napetosti, teže in bolečin v spodnjih okončinah, brez vidnih znakov razširjenja ven. Omenjena zdravila je treba jemati neprekinjeno vsaj 6 tednov v enem letu, v nasprotnem ne bomo dosegli zaželenega uspeha.

Če gre za razvito bolezensko sliko varikoznega sindroma (razširjene vene, spremembe na koži goleni v obliki atrofije, spremembe v barvi kože, golenja razjeda zaradi motenj krvnega obtoka idr.) je nujno potrebno čimprej k zdravniku, ker je zdravljenje takih bolnikov dolgotrajno in se ne sme zgoditi, da nekateri bolniki v času zdrav-

ljenja obupajo ne zavedajoč se zelo hudih posledic, ki se lahko razvijejo. Posebno je važno poudariti, da je potrebno povijanje goleni z elastičnim kompresijskim povojem, ki nam ga praktično pokaže zdravnik, da ne bi z nestrokovnim povijanjem še bolj zavrli krvnega obtoka. Kompresijski elastični povoj povijemo zjutraj, še predno vstanemo iz postelje in ne šele nekaj časa potem, ko so razširjene dovodnice že spet močno napolnjene s krvjo.

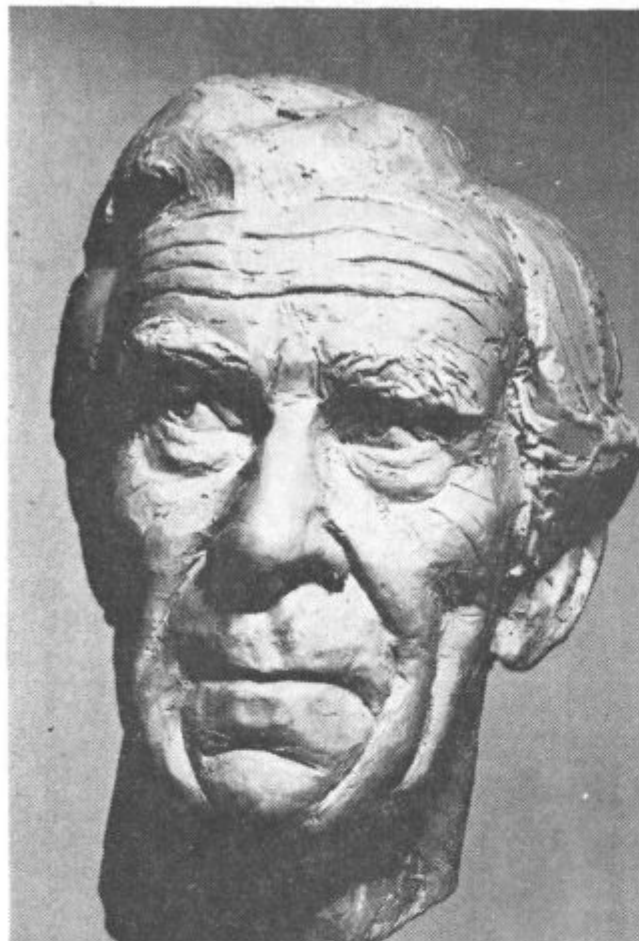
Elastične nogavice niso primerne, in sicer zato, ker se z njimi ne more doseči enakomerna kompresija, ker lahko nogavica na nekaterih mestih popusti, tako, da dosežemo celo nasproten učinek od zaželjenega. In še na koncu tega sestavka želim dati nekaj napotkov glede ukrepov pri zdravljenju golenje razjede. Bolniki pogosto uporabljajo različne domače pripravke (arnika, hermelika idr.) za obkladke in izpiranje, ter mazila z različnimi primesmi, po katerih se večkrat pojavljajo alergični pojavi. Ravno tako, po-

polnoma zgrešeno, pogosto uporabljajo razna mazila, ki vsebujejo kortikosteroide (hormoni nadledvične žleze) in ki imajo negativen vpliv na zdravljenje golenje razjede. Pogosto ta zdravila kupujejo v lekarni brez recepta in brez posvetovanja z zdravnikom.

Torej mazila kot so Hydrocortison, Synalar, Locacorten, Ultralan idr. negativno vplivajo na golenjo razjedo, ker zavirajo zaraščanje rane. Prav tako je hudo zgrešeno, če bolnik po lastni presoji zdravi golenjo razjedo in kupuje različna mazila. Mora torej prihajati na ambulantne kontrole zaradi posveta, nadaljnega predpisovanja najprimernejših zdravil in vsakokratne obdelave golenje razjede. Bolnik se mora zavedati da golenja razjeda na okončini s prizadeto cirkulacijo ni enkratni pojav, ki ozdravljen ne terja nobene skrbi več. Nasprotno, cirkulacijske motnje ostanejo in tudi ob najmanjši poškodovanosti ponovitev razjede, bi, vnetju ali podobnem je vedno prisotna.

Dr. Ljubo Dorem

HERMAN RAZSTAVLJA V KNJIŽNICI

V Velenjski knjižnici bo od 21. septembra do 4. oktobra razstavljal svoja umetniška dela Anton Herman iz Soštanja. Herman se je v naši občini že večkrat predstavil. Zdaj pa končuje študij na akademiji in bo velenjska razstava prva v času šolanja. Na fotografiji je kip igralca Jožeta Zupana, ki ga je izdelal Anton Herman.

Razglednica

Tokrat smo naše razglednice odkrivali v Paki. Na pot smo krenili pod mostom na Celjski cesti, strugo pa smo zapustili pri mostu v samem središču mesta. Ze takoj na začetku našega sprehoda nam je skoraj pobral voljo smrad, ki se je tisti dan širil pod mostom. Nič bolj razveseljiv ni bil pogled na predmete in drugo ropotijo, ki smo jo odkrili v vodi ali bregu naše reke. Ugotovili smo, da marsikateri občan uporablja Pako za svoje smetišče. Saj drugače si ne znamo razlagati, da je v

vodi toliko nepotrebnih stvari. Našteli bomo samo nekaj teh privlačnih in zanimivih predmetov: 1. Tisti, ki morda potrebuje kakšen avtomobilski del, pogledajte od časa do časa v korito. Mogoče boste našli zase kaj primernega. Mi smo imeli srečo, saj smo našli naletni avtomobilski sedež, odbijač in blatnik in več plaščev. Poleg avtomobilskih se v Paki skoraj vedno najte kakšen del za kolesa. Dežnike, razbite steklenice, različne škatle pa bi morda lahko odkrili ob vsakem trenutku. Pred

Neskončne površine, kjer je še pred kratkim rasel hmelj, so spet prazne. Ljudje so hmelj obrali, ponekod so to storili stroji, ga posušili in dragoceno blago čaka zdaj v skladiščih na prodajo.

V velenjski občini je bilo letos pokritih s hmeljem 80 ha površin; 22 hektarjev ga je bilo na družbenem sektorju, 58 pa v kooperaciji. Ali so hmeljarji zadovoljni s pridelkom? To vprašanje smo najprej postavili direktorju kmetijskega obrata Šoštanj Ivanu Stropniku.

»Letošnji pridelek hmelja znaša skupaj s proizvodnjo prvoletnih nasadov okrog 100 ton. Kakovost je dokaj dobra in menimo, da bo hmelj imel boljše teže kot lanski. Hmelj pa bi bil lahko še boljši, če spomladanska suša ne bi bila nekoliko zadržala njegovo rast.«

— Letos ste hmelj obirali tudi s stroji. Seveda pa ste imeli še vedno precej »ročnih« obiralcev. Jih je bilo težko najti?

»Vprašanje obiralcev v Smartnem ob Paki smo rešili s tem, da smo kupili dva obiralna stroja. Enega za družbeni sektor, za drugega pa so denar zbrali kmetje.«

— Kaj pa v Saleški dolini?

»Tu so hmeljske površine zelo razdrobljene in za zdaj ne kaže ekonomska računica, da bi se splačalo strojno obiranje. Sicer pa je bil odziv domačih obiralcev v začetku zelo dober. Težave z njimi pa nastanejo ob slabem vremenu, ko jih po dežju tisti dan navadno ni več obirat. Imeli pa smo tudi približno 40 obiralcev iz Hrvaške.«

— Kako pa je kaj s prodajo hmelja. Gre dobro v denar?

»Prodaja hmelja glede na

HMELJ SO OBRALI

ceno ni več tako zanimiva kot pred leti. Stroški proizvodnje so namreč iz leta v leto večji, cena pa s povečanjem stroškov ni usklajena. Vendar smo prepričani, da se bodo cene prej ali slej uredile. Ne moremo pa računati na povečanje sedanjih površin.«

— So v zvezi s tem tudi

kakšne težave?

»Precejšnje. Problem je v tem, ker je zlasti v Saleški dolini hmelj zelo razdrobljen. Nekih večjih kompleksov pa ne moremo ustvarjati, ker je dolina eksploatacijsko področje in to prav tam, kjer so najboljše površine. Poleg tega pa se kmetijski prostor oži tudi

zaradi širjenja industrije, stanovanj, ki zadeva površine prav v hmeljarskem področju.

— Za konec pa še eno vprašanje v zvezi s proizvodnjo. Je precej padla v primerjavi z lanskim letom?

»Samo za nekaj ton. Mišlim, da približno za pet.«

SKRBIJO ZA RAZVEDRILU UPOKOJENCEV

Velenjsko društvo upokojencev skrbi tudi za popotovanja svojih članov • Letos so priredili kar osem izletov.

V Podčetrtku in Kumrovec sta dva avtobusa odpeljala 82 gmotno šibkih članov na brezplačni izlet. Društvene odbornike, ki so dalj časa aktivno delali v organizaciji, pa so odpeljali na izlet na Zasavsko goru. Cenejšje izlete so ponudili tudi drugim članom. Tako so letos priredili izlete v Slovenske gorice, Logarsko dolino, Golte, na Bled in v Bohinj, na Pohorje in Osankarico, Kamniško Bistrico, Veliko planino in Koroško. Vseh navedenih izletov se je udeležilo 354 članov. Izlete prireja zato, da člane povedejo v tiste kraje naše domovine, kjer so kulturne, zgodovinske in druge znamenitosti. S tem jim nudijo

razvedrilo na jesen njihovega življenja.

Letos pripravljajo še izlet v Zasavje in Dolenjsko. Ker so bili doslej izletniki zadovoljni, bodo tudi drugo leto priredili več potovanj za upokojence.

Društvo pa skrbi za rekreacijo upokojencev še na druge načine. Letos se je zataknilo pri koriščenju pred in posezonskega oddiha v Rogaški Slatini in Piranu. V Velenje pa prihaja veliko število izletnikov — upokojencev iz drugih krajev Slovenije. Društvo upokojencev iz Velenja vse te izletnike sprejme in nudi vodiče, da si lahko ogledajo zanimivosti Velenja in Saleške doline. Letos je bilo v Velenju že

900 upokojencev iz Pirana, Jesenic, Ajdovščine, Ljubljane, Crnomlja, Tržiča, Šentjurja, Nove Gorice, Vrhnike, Maribora, Vuzenice, Radelj ob Dravi, Sevnice in Ljubljane-Moste.

**VSAK
PETEK
TEDNIK
NAŠ ČAS**

USPEŠNA AKCIJA

V velenjskem rudniku je 10. avgusta prišlo na odvoz krvi 360 članov kolektiva. Predtem pa je kri darovalo že 127 krvodajalcev. Zadnje krvodajalske akcije so se na rudniku udeležile tudi rudarjeve žene in rudniški upokojenci iz Pesja.

OBVESTILO

Graditelje stanovanjskih hiš na zazidalnem okolišu Šalek—Bevče obveščamo, da delamo elektroinstalacije po konkurenčnih cenah. Za predračun stroškov za posamezni tip gradnje, se obrnite na prodajno službo rudarskega šolskega centra Velenja, telefon 85350.

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER

zaradi hitrega naraščanja proizvodnje in reorganizacije poslovanja vabi k sodelovanju:

- Ekonomista-komercialista, elektro ali strojnega inženirja I. stopnje za delovno mesto VODJA TRŽNIH RAZISKAV.
- Ekonomista zunanjetrgovinske usmeritve za delovno mesto VODJA IZVOZA.
- 2 elektrotehnika, po možnosti s komercialno prakso za delovni mesti SAMOSTOJNI REFERENT V PRODAJI.
- Dipl. inž. strojništva za delo v razvojnem oddelku elektrokovinskih obratov.

Pridobiti želimo kreativne in odgovorne ljudi s smislom za komercialno. Mi pa vam nudimo: strokovno zanimivo in dinamično delo, s solidnimi osebnimi dohodki.

Pišite nam ali pa se osebno zglasite na naslov: Kadrovska socialna služba RSC Velenje, Prežihova 3.

Svet osnovne šole
KAREL DESTOVNIK KAJUH ŠOŠTANJ
razpisuje
prosto delovno mesto

TAJNICE

Pogoji: končana ekonomska ali administrativna srednja šola. Stanovanja ni. Osební dohodki po samoupravnem sporazumu.

KOMUNALNO OBRATNI CENTER VELENJE

Koroška cesta 46

sporoča, da prične z gradnjo grobnic na pokopališču v Podkraju. Interesenti se naj osebno zglasijo do 25. septembra 1973 v tajništvu podjetja, kjer bodo dobili podrobne informacije

MALE oglasi

• PO UGODNI CENI prodam dobro ohranjeno spalnico — skupaj z vložki. Ivan Svečko Prešernova 9B II. nadstropje, stanovanje 71, Velenje.

• NA LEPI LEGI prodam urejeno manjše posestvo s hišo in postopjem. Električni in voda v hiši. Velik sadovnjak in brajde. Sifra ponudbe — »rodovitna zemlja«.

• V BLIŽINI VELENJA, ob asfaltirani cesti Velenje—Šentilj, prodajamo na sončnih obronkih in ob robu gozda novo zgrajeno družinsko stanovanjsko hišo z vsemi pritliklji in z gospodarskim poslopjem, ki ni dograjeno, z okoli dva hektarja zemlje, večji del donosni sadovnjaki in vinograd z zlahtno trto. Ogled v Lazah 43a možen vsak dan. Informacije dobite tudi v frizerskem salonu v Velenju, Celjska 14.

• Dva dijaka višjih letnikov srednje šole iščeta poceni sobo v Velenju, ki bi bila opremljena in ogrevana. Nudita intelektualne usluge oziroma instrukcije težjih predmetov. Naslov v uredništvu.